

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA MUZIKOLOGIE

Lucie Kunátová

3. ročník – kombinované studium

Bohemian Guitar Orchestra

Bakalářská práce

The Bachelor Diploma Thesis

Vedoucí práce: PhDr. Eva Vičarová Ph.D.

Olomouc 2011

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma „Bohemian Guitar Orchestra“ jsem vypracovala samostatně, s použitím pramenů a literatury mnou uvedených.

V Pardubicích dne 30. dubna 2011

.....

Děkuji PhDr. Evě Vičarové Ph.D. za odborné vedení mé práce a za cenné rady a připomínky, trpělivost a věnovaný čas. Děkuji také Rostislavu Coufalovi za poskytnutí materiálových podkladů a členům Bohemian Guitar Orchestra za informace a spolupráci.

Obsah

Úvod.....	6
1 Stav bádání	8
2 Fenomén kytarové orchestrální hry ve světě.....	9
3 Fenomén kytarové orchestrální hry v České republice	14
3.1 Vývoj kytarové orchestrální hry v České republice	14
3.2 Festivaly kytarových orchestrů.....	17
4 Tradice společného koncertu Spojené kytarové orchestry	18
4.1 První společné vystoupení.....	18
4.2 První oficiální koncert	18
4.3 Sezona 2005/2006	19
4.4 Sezona 2006/2007	19
4.5 Sezona 2007/ 2008	20
4.6 Sezona 2008/2009	20
4.7 Sezona 2009/2010	21
5 Vznik BGO a proměny instituce	21
5.1 Vznik orchestru a první členové.....	21
5.1.1 Koncertní činnost	22
5.1.2 Nástroje orchestru	22
5.2 Rok druhý 2004/2005	23
5.2.1 Koncertní činnost	23
5.2.2 Nástroje orchestru	23
5.3 Rok třetí 2005/2006.....	24
5.3.1 Koncertní činnost a nahrávání CD	24
5.3.2 Nástroje orchestru	24
5.4 Rok čtvrtý 2006/2007	24
5.4.1 Koncertní činnost a nahrávání CD	25
5.5 Rok pátý 2007/2008	25
5.5.1 Koncertní činnost	25
5.6 Rok šestý 2008/2009	26
5.6.1 Koncertní činnost	26
5.6.2 Nástroje orchestru	26
5.7 Rok sedmý 2009/2010.....	27

5.7.1	Koncertní činnost a nahrávání.....	27
5.7.2	Nástroje orchestru	28
5.8	Plány orchestru	28
6	Vnitřní systém fungování orchestru	28
7	Osobnost šéfdirigenta	29
8	Charakteristika repertoáru a jeho ukázky	31
8.1	Nástin vývoje repertoáru	31
8.2	Charakteristické bloky repertoáru	32
8.2.1	Renesanční tance	32
8.2.2	Barokní hudba	34
8.2.3	Klasicistní hudba	40
8.2.4	Hudba 19. století	44
8.2.5	Hudba 20. století	49
8.2.6	Hudba 21. století	53
8.2.7	Lidová hudba.....	55
9	Úprava skladeb	58
9.1	Výběr skladeb vhodných k úpravě pro kytarový orchestr.....	58
9.2	Tónina a rozsah skladeb	59
9.3	Imitace nástrojů	59
10	Nástroje užívané v BGO	60
10.1	Klasická kytara	60
10.2	Sopránová kytara	60
10.3	Basová kytara	61
10.4	Dvanáctistrunná kytara	61
10.5	Romantická kytara.....	62
	Závěr	63
	Resumé.....	65
	Summary	65
	Zusammenfassung	66
	Anotace	67
	Soupis použité literatury a pramenů.....	68
	Seznam příloh	72
	Přílohy.....	73

Úvod

Kytarová orchestrální hra je fenoménem 20. století. První kytarové orchestry začaly ve světě vznikat koncem 50. let minulého století, Česká republika se k tomuto trendu připojila až na počátku 90. let. Hra v takovémto tělese získává stále na oblibě, čehož důkazem jsou nově vznikající a stále se rozrůstající kytarové orchestry. V důsledku přinesla možnost většího uplatnění klasické kytary, dala vzniknout novým nástrojům kytarového typu, podnítila kompozici nových skladeb a zakládání nových festivalů a soutěží.

Delší dobu se o problematiku hry v kytarovém orchestru zajímám a již za studií na konzervatoři v roce 2004/2005 jsem na toto téma psala absolventskou práci: *Kytarový orchestr – jeho vznik a vývoj ve světě a v České republice*, kde jsem se snažila zachytit situaci existence kytarových těles jak na domácí, tak zahraniční scéně. V této bakalářské práci se budu zabývat jedním konkrétním orchestrem – Bohemian Guitar Orchestra (dále BGO) – jehož jsem členkou prakticky od jeho založení. Působení v tomto orchestru mě velice ovlivnilo, jak po stránce hudební, tak i po pedagogické (vedu žákovský orchestr na ZUŠ).

Úkolem mé bakalářské práce je tedy ukázat počáteční vývoj jednoho z prvních poloprofesionálních kytarových orchestrů v České republice, jeho vliv na vznik a působení dalších orchestrů, výrobu nových nástrojů a kompozici nových děl. O orchestru píší i přes to, že působí na hudební scéně pouze sedm let. Je však součástí současného fenoménu, který prožívá v kytarovém světě boom a proto se domnívám, že je potřeba jej nějakým způsobem reflektovat. Mojí snahou je tedy také zjistit, jaká informační základna o tomto jevu je.

V úvodních kapitolách své práce podávám stručný přehled nejvýznamnějších kytarových orchestrů v zahraničí i na domácí scéně. U zahraničních orchestrů se soustředím především na tělesa s dlouholetou tradicí, osobitým přínosem (v podobě nových nástrojů či skladeb) a dále na zajímavé projekty v oblasti kytarové orchestrální hry. Z orchestrů působících na domácí scéně informuji především o tělesech koncertně a soutěžně činných.

Dále se věnuji projektu Spojené kytarové orchestry, na němž mají možnost se prezentovat různé kytarové soubory z České republiky i zahraničí.

Jádrem práce je pojednání o BGO. Nejprve mapuji historii – tedy průběh prvních sedmi let činnosti orchestru. Každý školní rok je pojednán v samostatné

podkapitole z hlediska organizace, obsazení souboru a vyvíjené koncertní činnosti. Vzhledem ke krátké existenci tělesa nebyl zásadní problém při kompletování seznamu koncertů či jiných aktivit. Věnuji se zde i otázce repertoáru a jeho proměnám v souvislosti s přibývajícím počtem členů. To vše je zaštiťováno osobou Rostislava Coufala, který soubor vede a upravuje pro něj většinu skladeb.

V dalších částech textu se zabývám repertoárem – prepisem skladeb pro kytarový orchestr, specifiky výběru notového materiálu, možnostmi imitací nástrojů symfonického orchestru různými druhy kytar, které vznikaly ve spolupráci s mistry kytaráři Jaroslavem Johnem a Petrem Matouškem.

Na závěr práce přikládám obrazové přílohy a CD se zvukovými ukázkami některých charakterizovaných skladeb.

Kytarová orchestrální hra úzce souvisí s kytarovou komorní hrou, jejíž notový materiál hojně využívá. Kytarovou komorní hrou rozumíme hru na kytary v komorní sestavě např. trio, kvarteto apod. Podle definice v Grove Music Online označuje pojem *komorní hra* také hudbu, která je určena pro malý instrumentální soubor s jedním hráčem v každém hlasu určenou pro vystupování buď v soukromí, v domácím prostředí s posluchači nebo bez posluchačů, a nebo na veřejnosti v malých koncertních sálech před obecností omezeného množství.¹ Není tedy přesně určeno, kolik hráčů komorní soubor tvoří. Například organizátory soutěže Hradecké Guitarreando je komorní kytarový soubor pojímán jako sdružení od dvou do devíti hráčů bez dirigenta.

Pod pojmem kytarový orchestr naopak chápeme soubor s dirigentem. Obecně se termínu *orchestr* užívá pro označení velké skupiny instrumentalistů. Může tím být myšlen např. i indonéský gamelanový orchestr, japonský gagaku orchestr nebo čínský orchestr bicích nástrojů. V evropském významu se tímto termínem nejčastěji označuje hudební instituce vzniklá v 17. a v 18. století a následně rozšířená do celého světa jako vliv západní kultury.² Spodní hranice počtu členů kytarového orchestru se pohybuje přibližně kolem deseti až dvanácti hráčů (zde záleží např. na stanovách určitého festivalu či soutěže jakou určí kvótu).

V názvech kytarových těles se setkáme často i s dalšími výrazy, jako např. *Ensemble* (World Guitar Ensemble) či *Consort* (Moravian Guitar Consort), které

---

¹Bashford, Ch.: *Chamber music* [online]. [cit.2011-2-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.grovemusiconline.com>>.

²Spitzer, J., Zaslav, N.: *Orchestra* [online]. [cit. 2011-2-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.grovemusiconline.com>>.

však obvykle chápeme jako synonyma termínu orchestr či soubor. Francouzské slovo *ensemble* (společně) se dostal do hudby díky výrazu *morceau d'ensemble*, který označuje skladbu, ve které každý hraje či zpívá. V polovině 18. století se tímto termínem označovala také přesnost, s jakou soubor hrál. V moderní terminologii pak *ensemble* označuje hudební vystoupení v počtu od dvou hudebníků až po celý soubor. Existuje také drobný rozdíl v užívání tohoto termínu v německé a anglické jazykové oblasti. Zatímco v instrumentální hudbě v němčině je tendence pojmenovávat tímto termínem především hudbu populární, angličtina tento výraz používá volně k označení jakékoliv instrumentální skupiny či orchestru.³

Pojem *consort* se zpravidla používá pro označení malého instrumentálního souboru hrajícího hudbu složenou před rokem 1700. Význam je často přenesen k označení skupiny zpěváků s nebo bez instrumentálního doprovodu či skupiny instrumentalistů.⁴

1 Stav bádání

Současný stav bádání v oblasti kytarových orchestrů je v úplném počátku. Pojem kytarový orchestr, Guitar Orchestra či Guitar Ensemble se zatím nevyskytuje ani jako slovníkové heslo. Snadno však ve slovnících nalezneme samostatné pojmy kytara, Guitar, orchestr, Orchestra či Ensemble. Neexistují ani žádné publikace, které by o tomto druhu společného kytarového hraní pojednávaly.

Na Konzervatoři Pardubice byly napsány na toto téma dvě absolventské práce. První z nich je z roku 2004 *Kytarový orchestr – jeho vznik a vývoj ve světě a v České republice* (byla zmíněna již v předchozí kapitole). Další práce je od Štěpána Honce z roku 2008 – *Využití barevné škály kytary v kytarovém orchestru (Předvedené v úpravě čtvrté věty suity Carmen – Les Dragons de Alcalá)*. Autor se v ní zabývá především různými interpretačními prostředky, kterými lze na kytaru napodobit nástroje symfonického orchestru.

Hlavním zdrojem informací o kytarových orchestrech jsou především jejich vlastní webové stránky, kde se lze dočíst o historii těchto těles, nástrojích, které

---

³Cook, E.: *Ensemble*, [cit. 2011-2-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.grovemusiconline.com>>.

⁴Warwick, E.: *Consort*, [cit. 2011-2-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.grovemusiconline.com>>.

používají a o jejich repertoáru. O souborech a jejich činnosti se lze také dozvědět v bulletinech a programech z různých kytarových festivalů a soutěží.

Toto platí i v konkrétním případě Bohemian Guitar Orchestra. Velmi důležitým zdrojem poznatků byly pro mě také společné rozhovory s vedoucím souboru Rostislavem Coufalem, kterých se během přípravy této práce uskutečnilo několik. Tematicky byly zaměřeny především na oblast úpravy a výběru notového materiálu pro kytarový orchestr či životopisná data dirigenta orchestru.

Veliká absence je však v oblasti recenzí, k dispozici jsou pouze články zpravodajského a informativního rázu. Mojí snahou bylo též sjednotit biografické odkazy v jednotlivých kapitolách, avšak k některým zahraničním osobnostem se mi nepodařilo získat potřebná data.

2 Fenomén kytarové orchestrální hry ve světě

Ve světě je tradice kytarových orchestrů poněkud starší než v České republice. Je to v podstatě záležitost 2. poloviny 20. století. O zmapování existence kytarových orchestrů po celém světě se pokouší na svých webových stránkách⁵ Andrew Forrest,⁶ který jich ke 12. říjnu 2010 evidoval celkem 131. Největší počet orchestrů zaznamenal v Evropě (61), druhý největší počet v Americe (40), dále v Austrálii (17) a v Asii (12), zde ovšem nemá započítán komplex Niiboriho orchestrů.

Původ kytarových orchestrů můžeme spatřovat jak v kytarových komorních souborech – kvarteta, kvinteta atd., tak v tradici mandolinových orchestrů, které se hojně vyskytují především v německy mluvících zemích a které byly v Evropě velice populární na začátku 20. století. Tyto orchestry byly doplňovány později i o kytary, takže dnes můžeme zaznamenat i mnoho kytarovo-mandolinových orchestrů.⁷

V této kapitole budou vyzdvíženy především orchestry, které mají dlouholetou tradici, kytarový svět něčím novým obohatily a staly se inspirací pro jiné soubory, zmíním také zajímavé projekty v oblasti kytarového orchestrálního hraní.

---

⁵Forrest, A. [online]. [cit. 2010-10-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.forrestguitarensembles.co.uk/survey-orch.html>>.

⁶Kytarista a pedagog na North Yorkshire County Music Service, člen York Guitar Quartet.

⁷Coufal, R.: Bohemian Guitar Orchestra, In: II. Pražské struny, Praha 2005, s.12.

Jedním takovým je bezesporu **Niibori Guitar Orchestra**, který byl založen Hirokim Niiborim⁸ v roce 1957 v Japonsku. Niibori vytvořil celý speciální systém vzdělávacích center pro kytaristy zaměřených jak na kytarovou hru, tak i na výrobu klasických i speciálních kytar pro hru v orchestru, které sám navrhl. Jedná se o tři typy kytarových škol: **International Niibori Guitar Academy** (v Yokohamě a v Tokiu) – na této škole je možno studovat klasickou kytaru v základních kurzech, v kurzech pro pokročilé, ve večerních nebo dálkových kurzech. Po ukončení studia obdrží studenti titul Bakalář nebo Diplomovaný kytarový specialista prvního stupně. Druhým typem je **Nihon Guitar Music Conservatory** (v Izu) – zde se vyučuje hra na klasickou kytaru a Niiboriho kytary. Po ukončení studia obdrží studenti titul „Kokkasenmonshi“. Na **Niibori Guitar Music Academy** (v Joetsu) se studenti učí kytary vyrábět, a to i kytary Niiboriho typu (viz níže). Po ukončení studia obdrží titul Diplomovaný specialista pro výrobu kytar.

Vedle původního Niibori Guitar Orchestra vytvořil Niibori další kytarové orchestry, soubory a seskupení působící při jednotlivých školách. Při společném koncertu těchto orchestrů hrálo dohromady až 400 kytaristů.⁹

Velkým Niiboriho přínosem je vytvoření systému 27 typů originálních kytar¹⁰ pro kytarový orchestr, jež používají orchestry po celém světě.¹¹

Můžeme je rozdělit do tří skupin: První skupinu tvoří sedmnáct akustických nástrojů. **Sopranino guitar (sopraninová kytara)**, která je laděna o duodecimu výš než klasická kytara ($h e^1 a^1 d^2 fis^2 h^2$), **Soprano guitar (sopranová kytara)**, která je laděna o oktávu výš než klasická kytara ($e a d^1 g^1 h^1 e^2$), **12Strings Cembalo též Double-strings Soprano Guitars (12strunné cembalo)**, které je laděno o oktávu výš než klasická kytara ($ee aa d^1 d^1 g^1 g^1 h^1 h^1 e^2 e^2$), **Alto guitar (altová kytara)**, která je laděna o kvintu výš než klasická kytara ($H e a d^1 fis^1 h^1$), **Alto Cembalo Guitar (altová cembalová kytara)**, která je laděna o kvintu výš než klasická kytara ($H e a d^1 fis^1 h^1$) a používá se především ke hraní barokní hudby. Hraje se na ni kovovými prstýnkami (kvůli lepšímu napodobení zvuku cembala) a při změně tloušťky prstýnků se může napodobovat i zvuk mandolíny nebo citery. **Double-strings Alto Cembalo**

---

⁸Japonský kytarista a pedagog působící v Hayamě v Kanagawské oblasti. Bližší biografická data nezjištěna.

⁹Niibori, H. [online]. [cit. 2010-1-3]. Dostupný z WWW: <<http://www.niibori.com>>.

¹⁰Fotografie těchto kytar viz. příloha č.1

Guitar (12strunná altová), která je laděna o kvintu výš než klasická kytara (HH ee aa d¹d¹ fis¹fis¹ h¹h¹) a též se na ni hraje kovovými prstýnky, **Soprano-type Double Strings Alto Cembalo Guitar (12strunná altová cembalová kytara sopránového typu)**, která je laděna o kvintu výš než klasická kytara (HH ee aa d¹d¹ fis¹fis¹ h¹h¹) a je ostruněna kovovými strunami, **Piccolo Guitar (pikolová kytara)** je laděna o duodecimu výš než klasická kytara (hh e¹e¹ a¹a¹ d² fis² h²), **Prime guitar (první kytara)** neboli klasická kytara (E A d g h e¹), **Prime Cembalo Guitar (první cembalová kytara)**, která je laděna stejně jako klasická kytara (E A d g h e¹) a hraje se na ni kovovými prstýnky nebo trsátkem, **Double-strings Prime Cembalo Guitar (12strunná první cembalová kytara)**, která je laděna jako první kytara (EE AA dd gg hh e¹e¹) hraje se na ni kovovými prstýnky nebo trsátkem a je ostruněna kovovými strunami, **Bass guitar (basová kytara)** je laděna o kvartu níž než klasická kytara (H₁ E A d fis h) **7Strings Bass Guitar (sedmistrunná basová kytara)**, která je laděna o kvartu níž než klasická kytara (Fis₁ H₁ E A d fis h), **Bass Cembalo Guitar (basová cembalová kytara)**, která je laděna o kvartu níž než klasická kytara (H e a d¹ fis¹ h¹) a hraje se na ni trsátkem na kovových strunách, **12Strings Bass Cembalo (12strunné bassové cembalo)**, které je laděno o kvartu níž než klasická kytara a má sborové ostrunění (HH ee aa d¹d¹ fis¹fis¹ h¹h¹), **Guitarron**, který je laděn o oktávu níž než klasická kytara (E₁ A₁ D G H e) a jedná se o původní nástroj z Jižní Ameriky na který Niibori přidal ještě bodec, takže způsobem držení připomíná violoncello.

Druhou skupinku tvoří osm dětských nástrojů, které jsou menší kopii nástrojů původních. Jedná se o tyto kytary: **Alto for infant (altová kytara pro předškolní děti)**, **Alto for child (altová kytara pro děti školou povinné)**, **Prime for infant (první kytara pro předškolní děti)**, **Prime for child (první kytara pro děti školou povinné)**, **Bass for infant (basová kytara pro předškolní děti)**, **Bass for child (basová kytara pro děti školního věku)**, **Guitarron for infant (guitarron pro předškolní děti)**, **Guitarron for child (guitarron pro děti školního věku)**.

Poslední třetí skupinu tvoří dva elektrofonické nástroje – **Alto Electric Guitar (altová elektrická kytara)**, která je laděna o kvintu výš než běžná elektrická kytara (H e a d¹ fis¹ h¹) a **Bass Electric Guitar (basová elektrická kytara)**, která je totožná se standardní basovou elektrickou (E₁ A₁ D G H e).

Kytary Niiboriho typu používá např. singapurský orchestr **GENUS**, který v roce 1981 založil Alex Abisheganaden.¹² V současnosti má tento orchestr 50 členů.¹³

Z evropských souborů používá tyto kytary také např. **Hampshire Guitar Orchestra (HAGO)**, který vznikl v roce 1999 z iniciativy Dereka Hasteda.¹⁴ Z původního počtu 12 členů se soubor rozrostl na 40 hráčů.¹⁵

Existují však orchestry, které využívají i výhradně jen klasické kytary. Takovým je např. západoaustralský kytarový orchestr **Guitarstrophe!**, který založil John Casey¹⁶ v roce 1974. Původně to byl experiment, který měl studentům hudební školy poskytnout zkušenost hry v orchestru a koncertování. Soubor se časem rozrostl a měl 40 členů. Úspěch tohoto projektu podnítil západoaustralský vzdělávací úřad (Western Australian Education Department) k tomu, že ve všech hudebních školách vyučujících kytaru nechal zříditi povinnou výuku kytarové orchestrální hry.¹⁷

Dalším orchestrem, který také využívá pouze klasické kytary, je **Gitarren Ensemble Graz** – dívčí orchestr, který začínal jako kytarový soubor studentek dívčí školy St. Ursula v Grazu počátkem 80. let minulého století. Jeho zakladatelem je Manfred Steflitsch.¹⁸ V roce 1992 se soubor přejmenoval na Gitarren Ensemble Graz a v současné době jej tvoří 22 dívek.¹⁹

Velice rozmanitý instrumentář z rodiny kytarových nástrojů využívá soubor **La Volta** působící od roku 1984 na Musikschule Reinach ve Švýcarsku. Skupina devíti mladých hudebníků ve věku 10 až 18 let vedená Jürgenem Hübscherem²⁰ prezentuje hudbu 13. až 18. století, mezinárodní lidovou hudbu, ale i moderní populární hudbu.

Jak již bylo zmíněno, soubor disponuje širokou škálou strunných drnkacích nástrojů – různými druhy kytar rozdílných velikostí, historickými nástroji jako

---

¹²Singapurský kontrabasista, zpěvák, kytarista a pedagog. Zakladatel Singapore Classical Guitar Society. Narozen 31. ledna 1926 v Singapuru.

¹³National University of Singapore. *NUS Guitar Ensemble* [online]. [cit. 2010-07-26]. Dostupný z WWW: <http://www.nus.edu.sg/cfa/our_talents/music/guitar.php>.

¹⁴Kytarista a pedagog působící v anglickém městě Havant. Narozen 12. října 1952.

¹⁵Hampshire Guitar Orchestra [online]. [cit. 2010-07-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.hago.org.com>>.

¹⁶Kytarista a pedagog působící v západoaustralském městě Perth. Bližší biografická data nezjištěna.

¹⁷Guitarstrophe! [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.guitarstrophe.com>>.

¹⁸Pedagog a kytarista působící na Ursulinen Graz. Narozen 13. února 1953.

¹⁹Gitarren Ensemble Graz [online]. [cit. 2010-10-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.geg.at>>.

²⁰Loutnista, kytarista a pedagog na Musikschule Reinach ve Švýcarsku, hudební partner kontratenoristy Paula Esswooda, flétnisty Berharda Böhma a člen barokního orchestru Concentus Musicus Wien. Narozen 8. října 1948 ve Fridrichsstadt.

loutna, barokní kytara či barokní mandolína, strunnými drnkacími lidovými nástroji z celé Evropy, severní Ameriky a latinské Ameriky. Vedle těchto nástrojů využívá i některé dechové nástroje a přes třicet druhů perkusivních nástrojů.²¹

Velice zajímavým projektem byl bezesporu **World Guitar Ensemble** (dále WGE), ve kterém se sešlo jedenáct světově proslulých kytaristů. Tento orchestr se snažil propojit hranice mezi jednotlivými druhy hudby, předvést hudbu v nových kontextech, v různých formách a stylech od renesance po současnost, od Bacha po Chicka Coreu, včetně improvizací, prvků jazzu, latinrocku.

Nápad Juergena Nimblera spojit mnoho forem a hudebních dimensí kytary se uskutečnil v létě 2003. Premiérový koncert se konal 8. června 2003 v Kurfürstliche Schloss u města Koblenz. V listopadu téhož roku pak WGE podnikl turné po Evropě.²²

Soubor byl tvořen těmito jedenácti kytaristy: **Aniello Desiderio** (Itálie) – klasická kytara, elektrická basová kytara, perkuse, **Trio De Cologne – Zoran Dukic, Pablo Marquez, Laura Young** – klasická kytara, **David Tanenbaum** (USA) – klasická kytara, steel kytara,²³ perkuse, **Gyan Riley** (USA) – klasická kytara, elektrická kytara, elektrická basová kytara, **Ivo Kaltchev** (Bulharsko) – kytara, elektrická kytara, elektrická basová kytara, **Sofia Kaltchev** (Bulharsko) – klasická kytara, **Peppino D'Agostino** (Itálie - USA) – 6 a 12strunné steel kytary, barokní kytara, perkuse, **Olaf van Gonissen** (Německo) – klasická kytara, 7strunná klasická kytara, barokní kytara, chitarrone, kytara „mexicana“ – 14strunná kytara, **Thomas Miller Pering** (Německo) – klasická kytara, perkuse, **Helmut Oesterreich** (Německo) – dirigent, **Juergen Nimbler** (Německo) – producent a zakladatel WGE. S orchestrem spolupracují ještě speciální hosté: **Alvaro Pierri** – klasická kytara, **Costas Cotsiolis** – klasická kytara, **Terry Riley** – klavír, skladatel, **Steve Vai** – elektrická kytara, skladatel, **Paquito D'Rivera** – klarinet, saxofon, skladatel, **Tracy Silverman** – housle, skladatel, **Ferdinand Försch** – skladatel, **Thomas Cremer** – jazz drummer.

---

²¹La Volta [online]. [cit. 2010-07-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.la-volta.com>>.

²²Booklet CD World Guitar Ensemble – Crossing Borders, CCN music, 2005.

²³Tato kytara zvaná též „havaiská“ (byla vyvinuta v 2. pol. 19. stol. na Havai) je ostruněna kovovými strunami laděnými nejčastěji na tóny: E A e a cis¹ e¹. Chvějná délka strun se zkracuje pomocí kovového či skleněného válečku.

Tito členové nejen hráli, ale i aranžovali a skládali nové skladby pro WGE. např. Gyan Riley – *Mobettabutta*, Peppino D'Agostino – *Mediterranean Spark*.²⁴ V současné době již však orchestr nefunguje.

Ve světě existuje mnoho různých kytarových orchestrů lišících se v počtu členů, v žánrovém zaměření či ve vybavení instrumentáře. Mnoho orchestrů také spolupracuje s mistry kytaráři u kterých si podle svých potřeb a představ nechávají vyrábět své vlastní specifické nástroje.

3 Fenomén kytarové orchestrální hry v České republice

3.1 Vývoj kytarové orchestrální hry v České republice

V České republice se kytarová orchestrální hra začala rozvíjet až v druhé polovině 90. let. Většinu existujících kytarových orchestrů reprezentují převážně tělesa při základních uměleckých školách. Souborová kytarová hra zde existuje samozřejmě déle a v rozličných podobách – v různých drobných komorních uskupeních jako jsou tria, kvarteta nebo vícečlenné soubory bez dirigenta, či s vedoucím souboru jako s hrajícím členem. V této kapitole budou představeny orchestry s více jak devíti hráči a dirigentem a zmiňovány budou především orchestry koncertně činné (tedy nejen jako aktivita ZUŠ) a ty, které se účastní soutěžních přehlídek.

Prvním tělesem tohoto druhu je **Kytarový orchestr ZUŠ Na Střežině**²⁵ v Hradci Králové založený v roce 1997 Rostislavem Coufalem.²⁶ Soubor začínal původně pouze s klasickými kytarami, dnes však používá i sopránové, basové a 12strunné nástroje. Velký zájem o orchestrální hru v tomto tělese dal vzniknout i několika přípravným orchestrům pro mladší žáky, takže vznikl systém orchestrů označených jako L, XL a XXL.

V roce 1998 vznikl **Kytarový orchestr v ZUŠ Jeseník**²⁷ tvořený dvanácti hráči. Jeho zakladatelkou je Carmen Langerová. Od roku 2003 vede soubor Václav

---

²⁴Booklet CD World Guitar Ensemble – Crossing Borders, CCN Music, 2005. World Guitar Ensemble [online]. [cit. 2005-03-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.World-Guitar-Ensemble.com>>.

²⁵Hradecký kytarový orchestr [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.orchestrzus.wz.cz>>.

²⁶viz. kapitola Osobnost dirigenta

²⁷Základní umělecká škola Jeseník. *Kytarový soubor* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zusjes.cz>>.

Dvořák. Po třech letech existence mělo těleso až třicetčtyři členů a došlo následně k rozdělení na dva soubory podle věku hráčů.

Na přelomu tisíciletí vznikl v Uherském Hradišti **Moravia Guitar Consort**²⁸ pod vedením Aloise Menšíka²⁹. Tento svého času až čtrnáctičlenný soubor byl průkopníkem používání sopránových kytar (malých osminových kytar Strunal ostruněných oktávovými strunami). Zaměřoval se převážně na renesanční a raně barokní hudbu. Koncertoval i v zahraničí např. v Německu, Francii. Dnes soubor působí už jen v rámci ZUŠ.

V roce 2000 založil Vladimír Novotný³⁰ **Pražský komorní kytarový orchestr při ZUŠ U půjčovny v Praze 1**.³¹ Původním repertoárem byly renesanční tance a latinskoamerické písně. V současnosti se jednadvacetičlenný soubor věnuje převážně filmové hudbě, swingu a pop music. Soubor aktivně funguje i na zahraničních festivalech a soutěžích (Německo, Francie).

V následujícím roce můžeme zaznamenat vznik brněnského **Kytarového orchestru ZUŠ PhDr. Zbyňka Mrkose**³² v Brně, který založila Elena Petruková. O dva roky později podnítila ještě vznik dvou přípravných skupin. Orchester je koncertně a soutěžně činný i v zahraničí. Ve stejném roce v Pardubicích vznikl také **Pardubický kytarový orchestr**³³ z iniciativy Jitky Bláhové. Orchester má též své přípravné oddělení.

V roce 2002 vznikl pod vedením Otakara Boháče **Kytarový orchestr při ZUŠ Ch. Masarykové**³⁴ v Praze 6 jako součást školního projektu „Celá škola na pódiu“. V repertoáru se vedle děl klasiků objevily i autorské skladby a aranže tehdejšího ředitele Miroslava Kokošky (*Kytarová romance s variacemi*). V současné době fungují při ZUŠ dva orchestry – Charlotta a Charlottka pod vedením Miloslava Klause.

---

²⁸Martiška, A.: *Moravia Guitar Consort* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.mgc.hu.cz/historie.html>>.

²⁹Do roku 2007 vedl kytarovou orchestrální hru na Mezinárodním kytarovém festivalu a kurzech v Brně.

³⁰Od roku 2008 vede kytarovou orchestrální hru na Mezinárodním kytarovém festivalu a kurzech v Brně.

³¹Novotný, V.: *Pražský komorní kytarový orchestr* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://cgg.mff.cuni.cz/~kmoch/personal/pkko/index.php>>.

³²Základní umělecká PhDr. Zbyňka Mrkose. *Kytarové soubory* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zus-brno.cz/obory.phtml?kat=3&id=20>>.

³³Základní umělecká škola Havlíčkova ul. *Pardubický kytarový orchestr* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://zus-havlickova.pardubice.cz/files/kytOrch.htm>>.

³⁴Bulletin 1. ročníku mezinárodního festivalu kytarových a mandolinových orchestrů Pražské Struny z roku 2004. Základní umělecká škola Charlotty Masarykové [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zusmasaryk.cz>>.

O rok později přibylo na kytarové scéně hned několik kytarových souborů – **Kytarový orchestr ZUŠ Chrudim**³⁵, který vede Kateřina Burešová, **Kytarový orchestr Pražské kytary**³⁶ při **ZUŠ Klapkova Praha 8** pod vedením Heleny Slavíkové a **Kytarový orchestr ZUŠ Habrmanova**, který založil a vede Kamil Kotek. V tomto roce byl též založen **Bohemian Guitar Orchestra** (viz níže).

Roku 2004 vznikl dvanáctičlenný orchestr **Kytarový orchestr ZUŠ Jaroměř Jaroměřská pěchota**³⁷ založený Petrem Fialou. Od roku 2005 vedla soubor Hana Medková a v současné době je jeho vedoucím Miloš Dvořáček. Od roku 2004 funguje pod vedením Franka Spekhorsta též **Kytarový orchestr ZUŠ Třebíč**,³⁸ ve kterém hrají žáci všech věkových kategorií. Jednotlivé party jsou pak speciálně upraveny jak pro žáky z přípravných ročníků, tak i pro zkušenější hráče.

V roce 2005 můžeme zaznamenat začátek působení orchestru **La Follia**³⁹ při ZUŠ Liberec pod vedením Věry Párysové. O rok později přibyl k tomuto tělesu ještě přípravný soubor Sambinha. Ve stejném roce jako La Follia byl založen Hanou Botkovou **Kytarový orchestr KOR ZUŠ J. B. Foerster**⁴⁰ v Jičíně. I tento soubor založil v následujícím roce svoje přípravné oddělení. V současné době je vedoucí souboru Ivana Hučíková.

Od roku 2008 existují též kytarový orchestr **DOLCE CORDE**⁴¹ při ZUŠ Písek pod vedením Dalibora Kováře a **První severočeský kytarový orchestr mladých**⁴² Zuzany Ladové při ZUŠ Dubí.

---

³⁵Základní umělecká škola v Chrudimi [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zuschrudim.cz/index.php?show=obory>>

³⁶Bulletin 2. ročníku mezinárodního festivalu kytarových a mandolinových orchestrů Pražské Struny z roku 2005, bulletin 6. ročníku národní soutěže v komorní hře na kytaru Hradecké Guitarreando z roku 2005, bulletin 9. ročníku národní soutěže v komorní hře na kytaru Hradecké Guitarreando z roku 2008. Základní umělecká škola Klapkova ul. [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zusklapkova.cz>>.

³⁷Bulletin 6. ročníku národní soutěže v komorní hře na kytaru Hradecké Guitarreando z roku 2005. Základní umělecká škola Jaroměř [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zus-jaromer.cz/obory01c.html>>.

³⁸Základní umělecká škola Třebíč. *Kytarový orchestr* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <http://zus-trebic.cz/Soubor--48-kytarov_yacute_orchestr.aspx>.

³⁹Bulletin 9. ročníku národní soutěže v komorní hře na kytaru Hradecké Guitarreando z roku 2008. Základní umělecká škola Liberec. *Kytarový soubor La Follia* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://lafollia.ic.cz/>>. Základní umělecká škola Liberec. *Kytarový soubor Sambinha* [online]. [cit. 2005-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://sambinha.ic.cz/>>.

⁴⁰Základní umělecká škola J.B. Foerster Jičín. *KOR – Kytarový orchestr* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zusjicin.cz/kytarovy-orchestr>>.

⁴¹Základní umělecká škola Otakara Ševčíka. *Hudební obor – komorní soubory* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zuspisek.cz/?ID=hudebni-obor-komorni-soubory>>.

⁴²Základní umělecká škola v Dubí II [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zusdubi.cz>>.

Zajímavým projektem bylo založení kytarového orchestru **Gorthica**⁴³ v roce 2009, který je složený z učitelů a žáků různých ZUŠ Libereckého kraje. Toto těleso nemá zatím pravidelné zkoušky a funguje jenom příležitostně. Vedoucím a dirigentem orchestru je Věra Párysová.

3.2 Festivaly kytarových orchestrů

S přibývajícím počtem kytarových orchestrů vznikla i potřeba soutěžních kytarových festivalů, kde by se mohly orchestry setkávat, poznávat a vyměňovat si informace. V České republice existují v současné době dva takovéto festivaly.

V případě prvního z nich, nazvaného **Pražské struny**, se jedná o mezinárodní soutěžní festival kytarových a mandolinových orchestrů. První ročník této soutěže proběhl v roce 2004. Podmínkou účasti je repertoár s maximální délkou 15 minut. Kytarový orchestr musí mít nejméně 12 členů. Ze členů orchestru může být maximálně čtvrtina profesionálních hudebníků nebo studentů konzervatoří a hudebních akademií. Povoleny jsou kytary všeho druhu a též doplňující nástroje – kontrabas a rytmické nástroje, výjimečně i jiné hudební nástroje. Orchester drnkacích nástrojů musí mít také nejméně 12 členů. Kromě drnkacích nástrojů jsou povoleny i další nástroje jako v případě kytarového orchestru.⁴⁴

Druhým festivalem vzniklým v roce 2000 je **Hradecké Guitarreando** – národní soutěž v komorní hře na kytaru, která se koná v Hradci Králové vždy ve tříletých cyklech. První rok soutěží kytarové soubory bez účasti jiných nástrojů, druhý rok kytarové soubory smíšené (kytary + další nástroje) a třetí rok se koná soutěžní přehlídka kytarových orchestrů. Za kytarové soubory považují organizátoři akce komorní sdružení od dvou do devíti hudebníků bez dirigenta. Kytarové orchestry musí mít nejméně deset hudebníků s účastí dirigenta. Soutěžít mohou pouze amatéři, studenti základních uměleckých škol či klubových zařízení. Průměrný věk členů souboru nebo orchestru nesmí přesáhnout ke dni soutěže 21 let.⁴⁵

Zvyšující se zájem o kytarovou orchestrální hru je patrný jednak na zvyšujícím se počtu zúčastněných souborů na výše zmíněných soutěžích, ale také na

---

⁴³Corthica - Kytarový orchestr ZUŠ Libereckého kraje [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.corthica.estranky.cz>>.

⁴⁴Švarc, P.: *Pražské struny* [online]. [cit. 2010-06-27]. Dostupný z WWW: <http://www.accordion.cz/index.php?action=festivaly&id=33>>.

⁴⁵Šust, K.: *Guitarreando* [online]. [cit. 2010-06-27]. Dostupný z WWW: <http://www.strezina.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=22&Itemid=77>.

výběru repertoáru. Zpočátku orchestry hrály převážně skladby čtyřhlasé sazby, v současnosti má již většina ve svém repertoáru nějakou transkripci barokního či klasicistního koncertu. Soubory se většinou musejí potýkat také s nepravidelným odlivem a přílivem nových členů, neboť většina působících orchestrů jsou orchestry při ZUŠ. Tato fluktuace je dána např. odchodem žáků na studia do jiných měst, což způsobuje, že se repertoár souboru musí přizpůsobit novým mladším členům.

4 Tradice společného koncertu Spojené kytarové orchestry

S postupným přibýváním nových orchestrů vznikla myšlenka společných koncertů a projektu Spojené kytarové orchestry, což znamená, že se na koncertě představí jednotlivé soubory zvlášť a na závěr koncertu vystoupí všechny dohromady. Jeho zakladateli a pořadateli jsou Rostislav Coufal,⁴⁶ Vladimír Novotný⁴⁷ a Jitka Bláhová.⁴⁸

4.1 První společné vystoupení

První vystoupení Spojených kytarových orchestrů se uskutečnilo 14. května 2003. Nejednalo se však o samostatný koncert, ale o kratší vystoupení v rámci Zámeckého koncertu hudebního oddělení ZUŠ Pardubice Havlíčkova na zámku v Pardubicích. Byly hrány celkem čtyři skladby: Michael Praetorius – *Ballet, La Bourré* a tři latinskoamerické písně – *Campechano, Mi caballo blanco, Joropeando*. Projektu se zúčastnily orchestry ze základních uměleckých škol z Pardubic, Prahy a Hradce Králové, které dirigoval Rostislav Coufal.⁴⁹

4.2 První oficiální koncert

První oficiální koncert kytarových orchestrů se konal o dva roky později, 10. května 2005, v koncertním sále ZUŠ Na Střezině v Hradci Králové. Představily se zde celkem čtyři orchestry: z Pardubic, Prahy, Hradce Králové a BGO. Na závěr představení pak zahrály všechny orchestry společně 1. větu ze *Symfonie g moll K. 550* Wolfganga Amadea Mozarta a *Šavlový tanec* Arama Chačaturjana v úpravě

---

⁴⁶Vystoupení Spojených orchestrů diriguje až na níže uvedené výjimky Rostislav Coufal.

⁴⁷Narodil se v roce 1973 v Havlíčkově Brodě. Je absolventem Konzervatoře v Pardubicích v oboru kytara a loutna. V současnosti vyučuje hru na kytaru v ZUŠ U Půjčovny v Praze 1.

⁴⁸Narodila se v roce 1961 v Lanškrouně. Je absolventkou Konzervatoře v Brně ve třídě prof. Arnošta Sádlika. V současné době vyučuje hru na kytaru na ZUŠ Havlíčkova ul. v Pardubicích.

⁴⁹Program Zámeckého koncertu ze 14. května 2003 v Pardubicích.

Rostislava Coufala.⁵⁰ S tímto repertoárem se pak Spojené orchestry zúčastnily soutěže Pražské struny,⁵¹ kde získaly první místo. Zde však vystupovaly pod názvem BGO.

Tyto čtyři kytarové orchestry navázaly na dalších pět let spolupráci a společně se zúčastnily všech následujících akcí.

Paralelně s hradeckým orchestrálním koncertem začala tradice spojených kytarových koncertů i v Pardubicích. Koncert se uskutečnil v rytířském sálu pardubického zámku 19. května 2005.⁵²

Souhra orchestrů vyžadovala více časového prostoru, a tak začaly soubory před koncerty podnikat společná soustředění. Tyto zpravidla víkendové zkoušky se konaly buď v rekreačním zařízení Astra v Olešnici v Orlických horách nebo v táboře J. A. Komenského v Bělči nad Orlicí.

4.3 Sezona 2005/2006

O rok později orchestry při společných koncertech v Hradci Králové a v Pardubicích, které se konaly 11. a 18. května, zahrály 1. větu *Braniborského koncertu č. 3 G dur BWV 1048* Johanna Sebastiana Bacha a zopakovaly 1. větu *Symfonie g moll K. 550* Wolfganga Amadea Mozarta. V Hradci Králové se koncerty z kapacitních důvodů přenesly z prostor ZUŠ Na Střezině do historické budovy Nového Adalbertina.⁵³

4.4 Sezona 2006/2007

V roce 2006/2007 byla společná představení pro velký úspěch rozšířena ještě o vánoční koncerty v obou městech, kde při společném hraní zazněly *české vánoční koledy*.⁵⁴

21. června roku 2007 se koncert orchestrů uskutečnil též v Praze v Českém muzeu hudby. Při společné hře zazněla první věta z *Koncertu e moll Il favorito*

---

⁵⁰Program Koncertu kytarových orchestrů z 10. května 2005 v Hradci Králové.

⁵¹2. ročník mezinárodní soutěže kytarových a mandolinových orchestrů 9. - 12. června 2005.

⁵²Program 1. koncertu kytarových orchestrů z 19. května 2005 v Pardubicích.

⁵³Program Koncertu kytarových orchestrů z 11. května 2006 v Hradci Králové a z 18. května 2006 v Pardubicích.

⁵⁴Program Koncertu kytarových orchestrů ze 12. prosince 2006 v Hradci Králové a z 19. prosince 2006 v Pardubicích.

op. 11 č. 2 RV 277 Antonia Vivaldiho se sólistou Miroslavem Feigem⁵⁵
a *Renesanční tance* od Tielmanna Susata.⁵⁶

4.5 Sezona 2007/ 2008

Na vánočních vystoupeních konaných 11. prosince v Hradci Králové a 18. prosince v Pardubicích zazněla Spojenými orchestry přednesená *Ouverture de Carmen* od Georga Bizeta.⁵⁷

Na jarním koncertě v Praze uskutečněném 17. dubna byly Spojené orchestry podpořeny ještě orchestry ze ZUŠ Habrmanova a L'Orchestr de Guitares de Provence při společné interpretaci 1. věty *Serenády č. 13 G dur K. 525* Wolfganga Amadea Mozarta, kterou dirigoval Vladimír Novotný a předešle k opeře *Carmen*, kterou dirigoval Rostislav Coufal. Dohromady tehdy hrálo 100 kytaristů najednou.⁵⁸

V tomto roce došlo k další změně místa konání koncertu v Hradci Králové – opět z kapacitních důvodů. Tentokrát byl přesunut do budovy filharmonie.⁵⁹ V Pardubicích si orchestry při společném vystoupení vyzkoušely také nové prostory, a to v Aule Univerzity Pardubice.⁶⁰ Zámek Pardubice byl totiž v rekonstrukci a tudíž nebylo možné tam koncert uskutečnit.

4.6 Sezona 2008/2009

I v této sezóně proběhly tradiční vánoční koncerty v obou městech – 9. prosince v Pardubicích a 18. prosince v Hradci Králové, na kterých byl opakován repertoár loňské sezóny. Na jarních koncertech pak orchestry představily nový společný repertoár v podobě latinskoamerických písní *Cancao*, *El Cachimbo* a *Faz hoje um ano*.⁶¹ Na jarním koncertě v Praze 28. dubna 2009 se ke společné produkci připojil ještě orchestr Pražské kytary.

---

⁵⁵V současné době student pardubické konzervatoře ve třídě Petra Saidla.

⁵⁶Program Koncertu kytarových orchestrů v Praze z 21. června 2007 v Praze.

⁵⁷Program Koncertu kytarových orchestrů z 11. prosince 2007 v Hradci Králové a z 18. prosince v Pardubicích.

⁵⁸Program Koncertu kytarových orchestrů ze 17. dubna 2008 v Praze.

⁵⁹Program Koncertu kytarových orchestrů z 23. dubna 2008 v Hradci Králové.

⁶⁰Program Koncertu kytarových orchestrů z 15. května 2008 v Pardubicích.

⁶¹Program Koncertu kytarových orchestrů z 28. dubna 2009 v Praze.

4.7 Sezona 2009/2010

Vánoční koncert Spojených orchestrů proběhl tentokrát pouze v Praze. 11. prosince se v Českém muzeu hudby při společném hraní vánočních koled prezentoval i mandolinový orchestr Jugend Zupforchester z Baden-Württembergu.⁶² Spojené orchestry řídil Vladimír Novotný. Jarní koncerty se konaly opět jak v Pardubicích, tak v Hradci Králové s pásmem irských písní *Gonemara*.

Projekt Spojené orchestry začínal s poměrně náročným repertoárem jako např. 1. věta *Symfonie g moll K.550* Wolfganga Amadea Mozarta či 1. věta *Braniborského koncertu č. 3 G dur BWV 1048* Johanna Sebastiana Bacha. Jeho souhra však vyžadovala mnoho zkoušek a soustředění navíc, což se pak stalo pro mnohé hráče finančně a časově neúnosné. Proto se vedení Spojených orchestrů (Rostislav Coufal, Vladimír Novotný a Jitka Bláhová) rozhodlo k dramaturgické změně a do repertoáru zařadilo jednodušší skladby a písně např. latinskoamerické či irské písně, které jsou snáze sehratelné ve stále rozrůstajícím se tělese.

5 Vznik BGO a proměny instituce

5.1 Vznik orchestru a první členové

Bohemian Guitar Orchestra funguje od roku 2003. Poprvé se spolu sešlo čtrnáct kytaristů ke společnému hraní 11. srpna téhož roku na soustředění ve Velké Úpě na chatě Výsluní. Jednalo se tehdy o zkušební soustředění inspirované projektem Romana Heráka,⁶³ který se pokusil v roce 2002 vytvořit v Příbrami kytarový orchestr z profesionálních hráčů. Tento projekt však neměl dlouhého trvání. Proto se Rostislav Coufal nechal inspirovat k vytvoření podobného souboru ve východočeském kraji. Soubor tvořili jak absolventi a studenti konzervatoře (především Konzervatoře Pardubice), tak i žáci základních uměleckých škol.

V průběhu prvního roku 2004/2005 byli členy BGO:

Bláhová Jitka

Macek Tomáš

Burešová Kateřina

Medková Hana

Fiedler David

Reitrová Lucie

⁶²Program Koncertu kytarových orchestrů z 11 prosince 2009 v Praze.

⁶³Předseda výkonné rady EGTA (Europien Guitar Teacher Asociation) pro Českou Republiku.

Honc Štěpán
Janečková Lucie
Kotek Kamil
Kunátová Lucie

Ryndová Hana
Slavíček Jiří
Vavřínková Jana
Vitáček Pavel

Prvními skladbami hranými novým orchestrem na soustředění byly 1.věta z *Braniborského koncertu č. 3 G dur BWV 1048* Johanna Sebastiana Bacha⁶⁴, která se udržela v repertoáru dodnes, a čtyřhlasé *Renesanční tance* Tielmanna Susata.

První oficiální zkouška BGO se konala 7. září 2003 v ZUŠ Na Střezině v Hradci Králové. Tehdy ještě orchestr neměl název. Ten vznikl až téměř po třičtvrtě roce existence tělesa. Další zkoušky pak probíhaly ve dvou až třítýdenních intervalech střídavě v základních uměleckých školách v Pardubicích a Hradci Králové.

Zkoušky byly dále zintenzivňovány víkendovými soustředěními. První se konalo v Olešnici v Orlických horách a do repertoáru tehdy přibyla skladba Nikity Koškina *Changing The Guard*, která však nebyla nikdy koncertně zrealizována.

5.1.1 Koncertní činnost

Poprvé koncertně vystoupil orchestr 12. prosince na školním kytarovém koncertě ZUŠ Na Střezině jako host s 1. větou *Braniborského koncertu č. 3 G dur BWV 1048* Johanna Sebastiana Bacha. První samostatný koncert BGO se konal 19. dubna v ZUŠ Jaroměř.⁶⁵ Repertoár⁶⁶ orchestru byl tehdy ještě z větší části proložen výstupy sólových hráčů orchestru. V této první sezóně absolvoval orchestr šest koncertních vystoupení.

5.1.2 Nástroje orchestru

Orchestr v prvním roce své existence využíval výhradně klasické kytary. Sopranové kytary bylo poprvé použito na koncertě 27. srpna v Kuksu na festivalu barokní hudby Teatrum Kuks v 1. větě *Koncertu pro cembalo d moll BWV 1052*

---

⁶⁴Toto a všechna níže uvedená díla jsou v úpravě pro kytary.

⁶⁵Soupis všech koncertních vystoupení BGO viz Příloha č.11 BGO v datech.

⁶⁶Š. Rak – Rumba, G. P. Telemann – Koncert D dur pro čtyři housle HS 504, J. S. Bach – 1. věta Braniborského koncertu č. 3 G dur BWV 1048.

Johanna Sebastianiana Bacha, kde se jako sólista představil Tomáš Macek.⁶⁷ Jednalo se o osminové kytary firmy Strunal s oktávovými strunami.

5.2 Rok druhý 2004/2005

V následujícím roce se orchestr rozrostl do počtu sedmnácti členů. V repertoáru přibyly další barokní skladby – tentokrát Antonia Vivaldiho: *Koncert C dur pro mandolinu a smyčcový orchestr RV 425* – 1. věta a *Koncert e moll „Il favorito“ RV 277* pro housle, smyčcový orchestr a basso continuo – 1. věta. Sólové party hráli Štěpán Honc⁶⁸ a Patrick Vacík.⁶⁹ BGO rozšířil svůj repertoár ještě i o symfonickou tvorbu – o 1. větu *Symfonie g moll K. 550* Wolfganga Amadea Mozarta, *Šavlový tanec* Arama Chačaturjana a moderní hudbu pro orchestr – *Tango z Koncertu* pro bandoneon, kytaru a smyčce Astora Piazzolly se sólisty Štěpánem Honcem a Tomášem Mackem.

5.2.1 Koncertní činnost

V této sezóně se zavedla tradice společného koncertního vystoupení BGO s dalšími tělesy Spojené orchestry v Pardubicích a Hradci Králové.⁷⁰ Kromě těchto koncertů vystoupil BGO ještě 14. května 2005 na Národní soutěži Hradecké Guitarreando jako host, 2. června 2005 na zahajovacím koncertě Mezinárodní soutěže ve Zruči nad Sázavou a 4. července 2005 na Mezinárodním kytarovém festivalu Mikulov 2005. 9. – 12. června se orchestr zúčastnil Mezinárodní soutěže kytarových a mandolinových orchestrů Pražské struny.⁷¹

5.2.2 Nástroje orchestru

Nástrojovou inovací bylo zavedení basové a 12strunné kytary do orchestru. Basová kytara pochází z dílny Petra Matouška. 12strunná kytara typu jumbo je výrobek japonské firmy Ibanez. Poprvé byly použity ve výše zmíněných skladbách Antonia Vivaldiho.⁷²

---

⁶⁷Absolvent ZUŠ Na Střezině v oboru Kytara v Hradci Králové ve třídě Rostislava Coufala.

⁶⁸V současné době student Vysoké školy múzických umění v Bratislavě.

⁶⁹V současné době člen Pražského kytarového kvarteta a pedagog konzervatoře v Praze.

⁷⁰Viz kapitola Spojené orchestry.

⁷¹Viz kapitola Spojené orchestry.

⁷²Bližší informace o jednotlivých nástrojích viz. kapitola Nástroje orchestru.

5.3 Rok třetí 2005/2006

Třetí rok existence orchestru znamenal velký příliv nových kytaristů. Orchester se rozrostl celkem o sedm nových členů, zároveň však zaznamenal i nějaké ztráty. BGO měl v tomto roce celkem dvacetjedna členů.

Do repertoáru v této sezóně přibyly pouze jednoduché, převážně čtyřhlasé skladby (*Renesanční tance* Pierra Attaignanta a Gaspara Zanettiho), a to z důvodu přípravy původních skladeb určených k nahrávání na CD.

5.3.1 Koncertní činnost a nahrávání CD

BGO v tomto roce odehrál celkem dvanáct koncertů. Kromě večerních koncertů přibyly ještě výchovné koncerty s názvem „Kytara napříč staletími“ pro střední a základní školy.

Tento rok, jak jsem již zmínila, byl ve znamení příprav na natáčení prvního CD. To se uskutečnilo 17. – 23. července 2006 v Hradci Králové v divadle Jesličky za technické podpory zvukového studia Principium Zdeňka Dvořáka,⁷³ který se spolu s Petrou Poláčkovou⁷⁴ podílel na zvukové režii. Hudební režii vedl Petr Saidl.⁷⁵ Koncertní sezóna byla ukončena 23. července 2006 koncertem na zámku v Nasavrkách.

5.3.2 Nástroje orchestru

V tomto roce začal BGO spolupracovat s mistrem kytarářem Jaroslavem Johnem z Police nad Metují, který pro orchestr vyrobil sopránové a basové kytary.⁷⁶

5.4 Rok čtvrtý 2006/2007

Počet členů se i v tomto roce navýšil – na dvacetčtyři. Do repertoáru přibyly další barokní skladby (1. věta z *Koncertu G dur pro dvě mandoliny, dvoje housle a smyčcový orchestr RV 532* Antonia Vivaldiho se sólisty Miroslavem Feigem a Michalem Jedličkou⁷⁷ a 1. věta z *Koncertu E dur pro housle a orchestr BWV 1042*

---

⁷³Pedagog ZUŠ Lounských v Praze, majitel nahrávacího studia Principium.

⁷⁴Studentka Universität für Musik und Darstellende Kunst Graz.

⁷⁵Profesor konzervatoře v Pardubicích, člen kytarového kvarteta Guitar 4mation.

⁷⁶Viz kapitola Nástroje orchestru.

⁷⁷Žák ZUŠ Na Střežině v Hradci Králové.

Johanna Sebastianiana Bacha se sólistou Zdeňkem Hynkem⁷⁸). Zároveň se však rozšířil repertoár i o jazz. Jednalo se o tři skladby Axla Jungblutha – *Strollin'*, *Easy Going* a *Happiness is...*, z nichž byla koncertně realizována pouze první jmenovaná se sólistou Davidem Fiedlerem.⁷⁹

5.4.1 Koncertní činnost a nahrávání CD

I v této sezóně pokračoval orchestr s produkcí výchovných koncertů pro školy s názvem „Kytara napříč staletími“. 2. a 3. prosince roku 2006 BGO dotáčil ještě poslední skladbu na CD, jehož křest proběhl 23. května 2007 při koncertu Spojených orchestrů v Novém Adalbertinu v Hradci Králové.

5.5 Rok pátý 2007/2008

Ačkoliv se počet členů v tomto roce nezměnil, došlo k obměně hráčů, která vznikla v souvislosti s odchodem na studia do zahraničí či na mateřskou dovolenou a s příchodem nových posil buď ze ZUŠ či konzervatoře.

Orchestr také zásadně inovoval svůj repertoár. Přibyly jednak čtyřhlasé úpravy skladeb např. renesančních (*Bransle de la Royne* od Michaela Praetoria) či barokních (*Arie con variationen* od Girolama Frescobaldiho), ale také transkripce skladeb orchestrálních (3. věta z *Koncertu A dur op. 30* Maura Giulianiho se sólistou Pavlem Vitáčkem,⁸⁰ *Serenáda č. 13 G dur K.525* – 1. věta Wolfganga Amadea Mozarta, *Slovanský tanec č. 2 op. 46* Antonína Dvořáka či předehra k opeře *Carmen* Georga Bizeta).

5.5.1 Koncertní činnost

Největším úspěchem tohoto roku bylo navázání spolupráce s kytaristou Štěpánem Rákem, který věnoval orchestru skladbu *Štramberská ouvertura*. Ta byla premiérována 9. května 2008 na festivalu Dny klasické kytary ve Štramberku za přítomnosti skladatele.

Stejně jako v roce 2005, tak i tento rok 17. května byl BGO pozván k účinkování na Národním soutěžním festivalu kytarových orchestrů Hradecké Guitarreando jako čestný host. Společně s italským mandolinistou Lucianem

⁷⁸Absolvent ZUŠ Na Střezině v Hradci Králové.

⁷⁹Absolvent konzervatoře v Pardubicích.

⁸⁰Absolvent ZUŠ Havlíčkova ulice v Pardubicích, zakladatel firmy Guitar Centre.

Damianim zde orchestr zahrál *Koncert C dur pro mandolinu a smyčcový orchestr RV 425* Antonia Vivaldiho.

5.6 Rok šestý 2008/2009

Ani v tomto roce nedošlo k zásadnímu navýšení počtu členů orchestru. BGO hrál v tomto roce v počtu dvaceti pěti hráčů.

Repertoár v této sezóně byl zaměřen především na populární a moderní hudbu. Kromě skladby *Eleanor Rigby* od skupiny Beatles, která nebyla koncertně provedena, a *Bugattistepu* Jaroslava Ježka přibyla do repertoáru posluchačsky oblíbená dvouvětá skladba současného kubánského skladatele Leo Browera *Acerca del cielo, el aire de la sonrisa*.

5.6.1 Koncertní činnost

Začátek koncertní sezóny byl zahájen úspěšným účinkováním na Mezinárodním soutěžním festivalu kytarových orchestrů GOFI v Bad Nauheimu v Německu, který se konal 26. – 29. září 2008. Orchestr zde vyhrál první místo z jedenácti zúčastněných orchestrů z pěti různých zemí Evropy. Závěr sezony zakončil BGO účinkováním v rozhlasovém vysílání. Pro Český rozhlas 3 – Vltava ve spolupráci s Markétou Vejvodovou natočil pro cyklus pořadů Slovo o hudbě díl s názvem „Bohemian Guitar Orchestra aneb když třicet kytar zní jako celý orchestr“.⁸¹

Stejně jako v předešlých letech se počet koncertů v roce pohyboval v průměru okolo čísla osm.

5.6.2 Nástroje orchestru

V nástrojovém vybavení orchestru přibyl nový prototyp 12strunné kytary z dílny Jaroslava Johna.⁸²

---

⁸¹Pořad odvysílaný 19. srpna 2009 na Českém rozhlasu 3 – Vltava.

⁸²Viz kapitola Nástroje orchestru.

5.7 Rok sedmý 2009/2010

Počet třicet jedna hráčů je doposud nejvyšší dosavadní maximum za sedm let trvání BGO.

V sedmém roce působení orchestru se BGO zaměřil na přípravu druhého CD, proto také v repertoáru nezaznamenáme větší množství nových skladeb (*Sevilla op. 47* Isaaca Albénize, *Concerto Grosso h moll op. 3 č. 8 – 1. věta* Antonia Vivaldiho).

Seznam členů v sedmém roce působení BGO:

Bedroš Roman	Hynek Zdeněk	Nováčková Jana
Bláhová Jitka	Janečková Lucie	Novotná Klára
Burešová Kateřina	Jedlička Michal	Poláčková Petra
Čapková Kateřina	Knápková Markéta	Rohová Anna
Eliáš Vojtěch	Kunátová Lucie	Vitáček Pavel
Fejge Miroslav	Kvasnička Tomáš	Vitáčková Veronika
Fiedler David	Lulayová Zuzana	Vyroubalová Kateřina
Grusová Petra	Matějková Iva	Zelinková Jitka
Hemplová Klára	Mádrová Dana	Zítka Miroslav
Holubová Zuzana	Mokrejšová Dana	
Hrdová Julie	Nesvadbová Lucie	

5.7.1 Koncertní činnost a nahrávání

Vrcholem této poslední ukončené sezóny je bezesporu účinkování na mezinárodním kytarovém festivalu Kytara napříč žánry 11. listopadu 2009. BGO také zorganizoval koncert v Polici nad Metují věnovaný kytaráři Jaroslavu Johnovi jako poděkování za několikaletou spolupráci při experimentování na výrobě nových kytar.

Natáčení nového CD se přesunulo tentokrát do nahrávacího studia Konzervatoře Pardubice. Hudební režii měl Petr Saidl a zvukovou režii Antonín

Dvořák.⁸³ Pro nahrávání zaujal orchestr jiný postup oproti předešlému. Jednotlivé skladby se nahrávaly v intervalu dvou až tří měsíců, což umožnilo jejich detailnější přípravu.

5.7.2 Nástroje orchestru

Nejnovějším přírůstkem do nástrojové kytarové rodiny BGO se stala replika romantické kytary opět z dílny Jaroslava Johna.⁸⁴

5.8 Plány orchestru

Do dalšího roku 2010/2011 chce orchestr rozšířit nástrojové vybavení v basové sekci o kontrabas. Plánuje také dotočit již rozpracované CD a v dubnu roku 2011 v Praze v sále Rudolfiny vystoupit ve výchovných koncertech s názvem „Ženský a mužský princip v hudbě aneb Hudba vážně i nevázně“ pořádaných Markétou Vejvodovou a Lukášem Hurníkem.

6 Vnitřní systém fungování orchestru

Bohemian Guitar Orchestra byl založen roku 2003. Od 2. dubna 2005 funguje podle § 2 zák. č. 83/1990 Sb. jako občanské sdružení „Klub Bohemian Guitar Orchestra“ zanesené v registru občanských sdružení Ministerstva vnitra. Jednatel sdružení je Rostislav Coufal.

Sdružení je právnickou osobou. Ve svých stanovách si dává za cíl pomáhat vytvářet materiální podmínky pro rozvoj umělecké činnosti BGO formou shromažďování finančních prostředků, pořádat a podporovat jeho koncerty a zájezdy a vytvářet podmínky pro jeho prezentaci.

Orchestr využívá ke své činnosti prostory ZUŠ Pardubice, Havlíčkova ulice a ZUŠ Na Střezině v Hradci Králové.

Zkoušky orchestru probíhají jednou za čtrnáct dní střídavě v Pardubicích a v Hradci Králové v délce tří hodin (zpravidla v neděli). Bývají doplňovány prodlouženými zkouškami nebo vícedenními soustředěními mimo výše zmíněná města.

---

⁸³Profesor konzervatoře Pardubice (akordeon) a zástupce ředitele tamtéž.

⁸⁴Viz kapitola Nástroje orchestru.

Plán práce je zpracováván pololetně dirigentem orchestru a podle potřeby je aktuálně doplňován o koncertní vystoupení, soustředění, natáčecí dny a účast na festivalech. Zprávy o veřejných akcích jsou zveřejňovány na webových stránkách orchestru www.bgo.cz.

Přijímání nových členů probíhá bez konkurzů, pouze na základě pohovorů. Tito noví členové jsou buď zpravidla studenti konzervatoří nebo žáci ZUŠ učitelů působících v BGO.

7 Osobnost šéfdirigenta

Rostislav Coufal se narodil 26. června 1969 v Hradci Králové. Ve svých 12 letech se začal učit hrát na kytaru u svého staršího bratra. Hráli především folkové a country písně. Od roku 1982 navštěvoval soukromou výuku pod vedením Miloše Dvořáčka.

Po základní škole pak nastoupil ke studiu Střední průmyslové školy stavební v Hradci Králové, kterou absolvoval v roce 1987.

Od ledna následujícího roku začal docházet ke konzultacím na Konzervatoř Pardubice ke Stanislavu Juřicovi, kde na jaře úspěšně vykonal přijímací zkoušky. Po následných rozdílových zkouškách byl přijat do druhého ročníku k řádnému dennímu studiu. Až do čtvrtého ročníku studoval pod vedením Stanislava Juřici a pozbytek studia u Františka Zimy. Při studiu (v roce 1989) se stal členem souboru Konzervička, který vedl profesor Miroslav Reichl. Jednalo se o skupinu složenou ze studentů pěveckého a instrumentálního oddělení pardubické konzervatoře, kde zpíval a doprovázel dle potřeby na kytaru. Široký repertoár zahrnoval jak duchovní skladby 16. století, tak i písně Jaroslava Ježka, Paula Simona a Arta Garfunkela, některé byly hrány s doprovodem nástrojů, některé a cappella. Kapela aktivně koncertovala po Československu, ale i v Německu. Při studiích hrál též se studentským kytarovým kvartetem.⁸⁵

Svoji pedagogickou činnost zahájil již při studiu na konzervatoři, kdy od září 1988 do června 1989 vyučoval hru na kytaru v Parku kultury a oddechu v Hradci Králové. V letech 1991 a 1992 pak pedagogicky působil ve Středisku amatérské kultury Impuls. Po absolvování konzervatoře v roce 1993 až do roku 1995 vyučoval

---

⁸⁵Kytarové kvarteto ve složení: Miloš Šír, Jindřich Macek, Vladimír Novotný, Rostislav Coufal.

v ZUŠ Třebechovice pod Orebem a od roku 1994 pak také v ZUŠ Na Střezině v Hradci Králové, kde působí dodnes. Ve školním roce 1998/99 působil pedagogicky též na Konzervatoři Pardubice, kde vyučoval improvizaci a hru z listu.

V roce 1997 založil první žákovský kytarový orchestr v České republice, se kterým natočil CD „*Spolu je nám nej...*“ Orchestr má dnes již několik přípravných oddělení. O šest let později pak založil kytarový orchestr Bohemian Guitar Orchestra složený z absolventů, studentů konzervatoří a žáků ZUŠ.

Od roku 2001 pořádá také pravidelně každé letní prázdniny v Bělči nad Orlicí (později v Olešnici v Orlických horách) kytarový tábor zaměřený na výuku písní, hru doprovodů a elementární improvizaci.

Pro velký zájem založil i víkendové písničkové semináře, které probíhají v průběhu roku a fungují dodnes.

V letech 1997, 2000 a 2003 získal ocenění v soutěži Hradecké Guitarreando za výborné výsledky v pedagogické činnosti se sólisty a s komorními soubory.

Pro pedagogické centrum a později pro NIDV (Národní institut pro další vzdělávání) v Hradci Králové pořádá pro učitele semináře zabývající se kytarovými orchestry nebo akordovými doprovody písní.

Velkou zálibou Rostislava Coufala je také country a rocková hudba. Založil a působil v mnoha kapelách: Klíč⁸⁶ (folk), Bonobo⁸⁷ (folkrock), která v oblastním kole Porty v roce 1991 v Turnově získala první místo, Kmochův odkaz⁸⁸ (folkrock), PHC⁸⁹ (rock), která působí dodnes, Tarantule⁹⁰ (country), Rodeo (moderní country)⁹¹, Funny Farm (grunge)⁹², kapela Sugar Factory (grunge)⁹³ a Wild West

---

⁸⁶Jiří Tajovský – akustická kytara, Rostislav Coufal – akustická kytara, zpěv, Pavel Macháček – kontrabas, zpěv, Aleš Řezáč – fukací harmonika, zpěv, Petra Sýkorová (Cembalová) – zpěv - vlastní tvorba i převzaté písně.

⁸⁷Pavel Urban – akustická kytara, zpěv, Jiří Tajovský – akustická kytara, zpěv, Rostislav Coufal – elektrická kytara, zpěv, později Petr Šavrdra – basová kytara, zpěv, Pavel Černík – housle, ještě později Jaroslav Lucký – basová kytara, automatický bubeník.

⁸⁸Jiří Tajovský – akustická kytara, fukací harmonika, zpěv, Pavel Macháček – basová kytara, zpěv, Roman Čechura – basová kytara, Josef Diviš – bicí, Rostislav Coufal – akustická a elektrická kytara.

⁸⁹Petr Havrda – elektrická kytara, zpěv, Mírek Peš – basová kytara, zpěv, Michal Peš – bicí, Rostislav Coufal – elektrická kytara, klávesy, zpěv.

⁹⁰Vladimír Coufal – akustická kytara, zpěv, Pavel Macháček – basová kytara, zpěv, Martin Štěp – banjo, Rostislav Coufal – elektrická kytara (převzatý repertoár).

⁹¹Pavel Šonka – akustická kytara, zpěv, Pavel Macháček – basová kytara zpěv, Petr Ryba – steelguitar, zpěv, Petr Vranka – bicí, Rostislav Coufal – elektrická kytara, zpěv (převzatý repertoár).

⁹²Jiří Hájek – pokus o zpěv, Michal Tošner – elektrická kytara, Jiří Zlábek – basová kytara, David – bicí, Rostislav Coufal – elektrická kytara (vlastní tvorba).

⁹³Jiří Hájek – později nahrazen Janem Jeníkem – zpěv, řev, elektrická kytara, Michal Tošner – elektrická kytara, Jiří Kánský – basová kytara, Rostislav Coufal – elektrická kytara - vlastní tvorba

(countryrock a jižanský rock)⁹⁴, která byla nejúspěšnější z výše jmenovaných kapel (natáčení videoklipů pro ČT1, TV Nova, natáčení pro rozhlas aj.).

Ve své pedagogické činnosti se zaměřuje na kytarový soubor a jeho vliv na vývoj kytaristy-jedince. Hru v kytarovém v orchestru vyučuje již několik let i na mezinárodním kytarovém festivalu v Mikulově. V současné době vede na Konzervatoři Brno v přednáškovém cyklu „Kytarové soboty“ semináře o vedení kytarového orchestru.

8 Charakteristika repertoáru a jeho ukázky

Repertoár BGO je velice rozmanitý. Zahrnuje jak původní skladby pro kytarový orchestr (např. Leo Brower – *Acerca del cielo, el aire y la sonrisa*), tak skladby pro kytarové kvarteto upravené pro kytarový orchestr (např. John William Duarte – *Concerto Democratico*), aranže děl původně psaných pro smyčcové a symfonické orchestry (např. Aram Chačaturjan – *Šavlový tanec*), nebo úpravy lidových a populárních písní (např. latinskoamerické písně *Campechano, Me caballo blanco, Joropeando*). Díla reprezentují různá slohová období.

8.1 Nástin vývoje repertoáru

Nedá se říci, že by BGO začínal pouze na jednoduchém repertoáru a plynule přecházel k náročnějšímu, nebo že by hrál jen ověřený kytarový repertoár. Hned od počátku experimentoval s úpravami barokních orchestrálních skladeb jako je *Braniborský koncert č. 3* 1. věta Johanna Sebastiana Bacha nebo *Houslový koncert e moll „Il favorito“ RV 277 op. 11 č. 2* Antonia Vivaldiho, aby se ukázalo, kterým směrem se vydat a zda má orchestr vůbec smysl. Autorem těchto úprav je Rostislav Coufal.

Základem repertoáru byly v počátcích komorní, nejčastěji čtyřhlasé skladby, jak z původního kytarového repertoáru, tak transkripce (*Rumba* Štěpána Raka, *Koncert D dur pro čtyři housle TWV 40:202* Georga Philippa Telemanna).

---

⁹⁴Petr Havrda – elektrická kytara, akustická kytara, zpěv, Petra Kvasničková – klávesy, zpěv, Zdeněk Hladík – basová kytara, Miloš Dvořáček ml. – bicí, Rostislav Coufal – akustická kytara, elektrická kytara, zpěv.

Po roce fungování zařadil do koncertního programu BGO i úpravy symfonických skladeb se zachovaným původním počtem hlasů (Wolfgang Amadeus Mozart *Symfonie g moll KV 550*), takže se v repertoáru objevil i desetihlas. Postupem času se do repertoáru zařadila i témbrová hudba 20. století (Leo Brower *Acerca del cielo, el aire y la sonrisa*) a kompozice psaná přímo pro BGO (*Štramberská overtura* Štěpána Raka).

8.2 Charakteristické bloky repertoáru

V repertoáru Bohemian Guitar Orchestra figurují skladby z různých hudebních období, a proto i následující kapitoly charakterizující repertoár budou řazeny podle těchto epoch.

Některé vybrané charakterizované skladby jsou opatřeny i ukázkou notového materiálu (např. porovnání původních a přepracovaných partitur) a zvukovou ukázkou na CD.

8.2.1 Renesanční tance

Období renesance je v repertoáru BGO zastoupeno čtyřhlasými úpravami renesančních tanců skladatelů Pierra Attaignanta, Tielmana Susata, Michaela Praetoria a Gaspara Zanettiho. Netvoří však velkou a podstatnou část repertoáru.

V počátcích fungování tělesa zařazoval orchestr renesanční tance na koncertním programu v první polovině, ne však na začátku. Byly totiž tendence sestavovat program spíše podle charakteru či rázu skladby, a podle počtu hlasů. V současnosti je snaha sestavovat program převážně podle slohových období – od nejstaršího po současnost.

Jako ukázkou jsem vybrala *Allemande* a *Nachtanz* vlámského skladatele Tielmana Susata ze sbírky *Danserye* (Antwerpy 1551). Sbíрка obsahuje především čtyřhlasé úpravy známých chansonů v homofonní faktuře pravděpodobně zamýšlené pro amatérské provádění.⁹⁵

BGO hraje tyto dva tance ve čtyřhlasé úpravě Karla Scheita⁹⁶ z roku 1974, který *Allemande* s *Nachtanz I* a *Nachtanz II* propojil do formy ABABC. Pro

---

⁹⁵Forney, K.: *Tylman Susato* [online]. [cit. 2010-10-30]. Dostupný z WWW: <<http://grovemusiconline.com>>.

⁹⁶Kytarista, loutnista a pedagog na Universität für Musik und darstellende Kunst Wien žijící v letech.

interpretaci těchto tanců používal orchestr nejprve pouze klasické kytary, později pak v repetovaných částech skladeb byly zapojeny i kytary sopránové.

Druhou ukázkou je skladba *La Mantovana* ze sbírky *Il Scolaro* (Milano 1645) Gaspara Zanettiho, italského houslisty a vydavatele. Tato píseň byla složena v 16. století tenoristou Giuseppem Cencim, známým také jako Giuseppino del Biado.⁹⁷ Melodie canzonetty *Fuggi, fuggi, fuggi da questo cielo* známá také jako *Aria di Mantova* nebo jako *Ballo di Mantua* se objevuje i v podobě francouzské koledy, či jako hlavní téma Vltavy ze Smetanovy symfonické básně *Má Vlast*, ale i jako součást izraelské státní hymny.⁹⁸

BGO hraje tuto skladbu v úpravě od Aloise Menšíka⁹⁹ pro sólovou klasickou kytaru a čtyři klasické kytary.

Renesanční skladby hrál orchestr původně výhradně na klasické kytary, později byly do prvních a druhých hlasů přidány ještě kytary sopránové.

Tielman Susato: *Allemande*

The image shows a page of a musical score for 'SIEBEN TÄNZE' by Tielman Susato. The score is arranged for guitar and is divided into several sections. The first section is '1. ALLEMANDE', which is further divided into four parts labeled 'V. LAGE', 'II. LAGE', 'I. LAGE', and 'II. LAGE'. Below this are two sections titled 'Nachtanz I' and 'Nachtanz II'. The score includes various musical notations such as treble and bass clefs, time signatures, and notes. At the bottom of the page, there is a copyright notice: '© Copyright 1974 by Ludwig Dabinger (Bernhard Herzmansky) K.G., Wien, München D. 14.892'.

⁹⁷Hill, J.W.: *Giuseppe Cenci* [online]. [cit. 2010-10-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.grovemusiconline.com>>.

⁹⁸Čapek, J.: *Fifty Renaissance Dance Tunes*, Schott, London, 1986, předmluva (bez stránkování).

⁹⁹Kytarista, loutnista a pedagog na ZUŠ v Uherském Hradišti.

Gasparo Zanetti: *La Mantovana*

La Mantovana G. Zanetti

The image displays a musical score for the piece "La Mantovana" by Gasparo Zanetti. The score is arranged for a soloist and four guitars (Guitar 2, Guitar 3, Guitar 4, and Guitar 5). The music is written in a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and a 3/4 time signature. The score is divided into three systems of five staves each. The first system covers measures 1 to 5, the second system covers measures 6 to 10, and the third system covers measures 11 to 15. The Solo part features intricate melodic lines with various fingerings and ornaments. The guitar parts provide harmonic support and rhythmic accompaniment, with some parts featuring triplets and complex chordal structures. The notation includes standard musical symbols such as clefs, key signatures, time signatures, notes, rests, and dynamic markings.

8.2.2 Barokní hudba

Nejvíce místa zaujímá v repertoáru BGO barokní hudba. Orchestr ji má ve svém repertoáru od počátku svého fungování. Je zastoupena především hudbou Antonia Vivaldiho a Johanna Sebastiana Bacha, a dále pak dvěma skladbami Georga Philippa Telemanna a Girolama Frescobaldiho.

Od roku 2004 má BGO ve svém repertoáru první větu z Vivaldiho *Houslového koncertu e moll „Il favorito“ RV 277 op. 11 č. 2*. Vivaldi napsal přes 450 koncertů, z toho přes 200 je pro sólové housle. Navázal na Giuseppa Torelliho, od něhož převzal i formu rychlých vět se střídáním úderných tutti témat s virtuózními sóly.¹⁰⁰ Sbíрка koncertů pod opusovým číslem 11 je tvořena šesti houslovými koncerty, které spolu s dalšími šesti z *op. 12* byly posledními vydanými za jeho života. Byly vydány v roce 1729. Svoje přízvisko *Il favorito* (oblíbený) získal koncert údajně podle toho, že byl oblíbeným koncertem císaře Karla VI.¹⁰¹

Úpravu pro kytarový orchestr provedl Rostislav Coufal. Part sólových houslí hraje klasická kytara, první a druhé housle jsou zastoupeny sopránovými a klasickými kytarami, viola je hrána klasickou, violoncello a kontrabass klasickou a basovou kytarou a continuo je hráno na 12strunnou kytaru.

Z dalších Vivaldiho skladeb je v repertoáru BGO *Concerto grosso a moll op. 3. č. 8* ze sbírky houslových koncertů *L'estro harmonico*, *Koncert C dur pro mandolinu a orchestr RV 425*, *Koncert G dur pro dvě mandoliny, dvoje housle a orchestr RV 532*.

Od úplných počátků existence tělesa je v jeho repertoáru 1. věta Bachova *Braniborského koncertu č. 3*. Skladba prošla několika aranžemi, a to především díky změně v nástrojovém obsazení. Původně ji totiž orchestr hrál pouze na klasické kytary, které byly později v některých hlasech nahrazeny dalšími druhy kytar (sopránová, basová, 12strunná).

Velice zajímavým bodem v repertoáru je Bachův *Koncert pro cembalo d moll č. 1 BWV 1052*. Tento koncert vznikl v době Bachova vedení Collegia musica v Lipsku.¹⁰² Sólový koncert pro cembalo jako forma v té době ještě neexistoval. V oblibě byly především koncerty podle italských houslistů Arcangela Corelliho, Giuseppe Torelliho a Antonia Vivaldiho, takže Bacha můžeme považovat za zakladatele cembalového koncertu. Bach se nechal inspirovat houslovými koncerty a jejich stylizací do cembalové faktury pak napsal celkem 16 úprav pro jedno až čtyři cembala.¹⁰³

---

¹⁰⁰Kačic L.: Baroko, Ikar, Praha 2008, str. 250.

¹⁰¹Anderson N: *Gramophone* [online]. [cit. 2010-1029]. Dostupný z WWW: <http://www.arkivmusic.com/classical/album.jsp?album_id=170705>.

¹⁰²Podle L. Kačice (Dějiny hudby III. str. 278) tomu bylo již v Köthenském období.

¹⁰³Eulenburg E.: *Sieben Konzerte von Johann Sebastian Bach*, Lipsko, 1925, předmluva Arnolda Scheringa (bez stránkování).

Antonio Vivaldi: *Koncertu pro housle a orchestr e moll Il favorito* RV 277 op. 11

č.2

Ukázka partitury původní:

Durata: min. 14

CONCERTO in Mi minore

per Violino, Archi e Organo (o Cembalo)

Il Favorito
Op. XI n.° 2 - F. I n.° 208

Revisione e realizzazione del basso continuo di
Gian Francesco Malipiero

Nelle pubbliche esecuzioni
è obbligatorio inserire nei
programmi il nome del revisore

Antonio Vivaldi
(1678 - 1741)

Allegro

Violino principale
I.
Violini
II.
Viola
Violoncelli
Contrabbassi
Organo
(o Cembalo)

CASA RICORDI Editore, MILANO
Tutti i diritti riservati. - Tous droits réservés. - All rights reserved.
ISMN M-041-91134-2
PRINTED IN ITALY

© Copyright 1968, by CASA RICORDI - BMG RICORDI S.p.A.
Copyright renewed 1996
RISTAMPA 2001
IMPRIMÉ EN ITALIE

P.R. 1134

Ukázka partitury upravené pro kytarový orchestr:

Concerto in e-moll
"Il Favorito"

Allegro A. Vivaldi

The image displays a musical score for guitar orchestra, arranged from a standard symphonic version. The score is titled "Concerto in e-moll 'Il Favorito'" by A. Vivaldi, marked "Allegro". It consists of two systems of staves. The first system includes parts for Solo Violin, Violin I, Violin II, Viola, Violoncello, Contrabass, and Continuo. The second system includes parts for S.Vln. (Solo Violin), Vln. I, Vln. II, Vla. (Viola), Vcl. (Violoncello), Cb. (Contrabass), and Continuo. The music is written in the key of E minor (one sharp) and common time (C). The guitar parts are indicated by numbers 1 through 4, representing different strings. The score shows a complex rhythmic and melodic structure, with the guitar parts providing a rhythmic foundation and harmonic support for the string ensemble.

Úpravu *Koncertu pro cembalo č. 1 d moll* pro kytarový orchestr provedl Rostislav Coufal. Cembalový part (tedy část pro pravou ruku) zde hraje sólová klasická kytara. Part prvních a druhých houslí je hrán na sopránové kytary s podporou klasických kytar. Part violy je hrán pouze na klasické kytary. Continuo je rozděleno do dvou částí – kontrabas 1 a kontrabas 2, přičemž kontrabas 2 místy přebírá part levé ruky cembala. Kontrabasové party jsou hrány v zastoupení klasických a basových kytar.

Johann Sebastian Bach: *Koncert pro cembalo d moll č. 1 BWV 1052*

Ukázka partitury původní:

CONCERTO I.

Allegro.

The image shows a page of a musical score for Concerto I in D minor, BWV 1052 by Johann Sebastian Bach. The score is arranged for Violino I, Violino II, Viola, Continuo, and Cembalo. It features a 'Tutti' section and a 'Solo' section with 'piano' markings. The score is identified as BWV 1052.

Ukázka partitury upravené pro kytarový orchestr:

Koncert pro klavír

J. S. Bach

Allegro

Clavichord

Violin I

Violin II

Viola

Contr.

Contr. II

This system of the musical score features six staves. The top staff is for the Clavichord, marked 'Allegro'. Below it are five staves for strings: Violin I, Violin II, Viola, Contrabass (Contr.), and Contrabass II (Contr. II). The Clavichord part has a melodic line with some grace notes and slurs. The string parts provide a rhythmic accompaniment with consistent eighth-note patterns.

Clvd.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Contr.

Contr. II

This system continues the musical score with six staves. The top staff is for the Clavichord (Clvd.), followed by Violin I (Vln. I), Violin II (Vln. II), Viola (Vla.), Contrabass (Contr.), and Contrabass II (Contr. II). The Clavichord part continues its melodic line, while the string parts maintain their rhythmic accompaniment.

8.2.3 Klasicistní hudba

Hudba klasicismu je v repertoáru BGO zastoupena pouze třemi skladbami, a to dvěma Mozartovými – *1. větou ze Symfonie g moll op. 40 K. 550* a *1. větou z Malé noční hudby K. 525* a jednou skladbou Giulianiho – *3. věta Koncertu A dur op. 30*.

Jako ukázkou úpravy Mozartovy hudby jsem vybrala *1. větu ze Symfonie g moll op. 40 K. 550* – jedinou symfonii, kterou BGO ve svém repertoáru má. Tato skladba napsaná Mozartem v červenci 1788 má dvě verze. Dnes se hraje především verze druhá, která je vlastně verzí první (pro jednu flétnu, dva hoboje, dva fagoty, dvě rohy a smyčce) doplněná o klarinety.¹⁰⁴

BGO hraje druhou verzi, kterou pro kytary upravil Rostislav Coufal. Flétny jsou zde zastoupeny sopránovými, hoboje klasickými a sopránovými, klarinety sopránovými a klasickými, fagoty klasickými a basovými, lesní rohy klasickými kytarami. Housle jsou zastoupeny sopránovými a klasickými, violy klasickými a violoncella klasickými s basovými kytarami.

Zde v této skladbě se kladně zúročil nárůst počtu hráčů BGO na dvojnásobek, který se projevil především v mohutnosti zvuku.

Kytarový koncert A dur op. 30 Maura Giulianiho, který má orchestr ve svém repertoáru, existuje v několika podobách: První verze Giulianiho koncertu je pro kytaru a orchestr, jejíž jediná originální tištěná verze se dochovala v kodaňské Royal Library, druhá verze je v úpravě pro kytaru a smyčcový kvartet. Existuje ještě jedna verze, a to je úprava od Antonia Diabelliho pro terciovou¹⁰⁵ kytaru a klavír. Diabelli též upravil třetí větu tohoto koncertu – *Rondo Alla Polaca* – pro dvě kytary.¹⁰⁶ Poprvé byl tento koncert uveden 3. dubna 1808 ve Vídni v Redoutensaal samotným Giulianiem, který byl vynikajícím kytarovým hráčem. BGO hraje z tohoto koncertu 3. větu *Rondo Alla Polacca* podle verze pro kytaru a smyčcový kvartet. Sólový part hraje romantická kytara, hlasy prvních a druhých houslí jsou hrány na sopránové a klasické, part violy na klasické a part violoncell na klasické a basové kytary.¹⁰⁷

---

¹⁰⁴Huscher Phillip - Chicago Symphonic Orchestra: *Program notes* [online]. [cit. 2010-10-29]. Dostupný z WWW:

<http://cso.org/uploadedFiles/1_Tickets_and_Events/Program_Notes/042910_ProgramNotes_Mozart_Symphony40.pdf>.

¹⁰⁵Kytara laděná o malou tercii výš než klasická kytara.

¹⁰⁶Jeffery B.: *Guitar Concerto op. 30 in A*, Tecla Edition, London 1985, předmluva (bez stránkování).

¹⁰⁷Vzhledem k tomu, že byly provedeny pouze transpozice jednotlivých partů a nikoliv celé partitury, uvádím ukázkou pouze partituru původní.

Wolfgang Amadeus Mozart: *Sinfonie g moll op. 40 K. 550*

Ukázka partitury původní:

1

W. A. MOZART

Sinfonie in g
KV 550
(2. Fassung)

125

Molto Allegro

Entstanden Wien, um 1788-1791

Flauto

Oboi

Clarinetti in Sib/B

Fagotti

Corno in Sib/B alto

Corno in Sol/G

Violino I

Violino II

Viola

Violoncello e Basso

6

Internationale Stiftung Mozarteum, Online Publications (2006)

Ukázka partitury upravené pro kytarový orchestr:

Sinfonie g-moll
KV 550

W. A. Mozart
(1788-1791)

Moderato allegro

The image displays a musical score for a guitar orchestra arrangement of Mozart's Symphony in G minor, KV 550. The score is organized into two systems of staves. The first system includes staves for Flute, Oboe, Clarinet in B, Bassoon, Horn in Bb, Horn in G, Violin 1, Violin 2, Viola, and Cello. The second system includes staves for Flute, Oboe, Clarinet in B, Bassoon, Horn in Bb, Horn in G, Violin 1, Violin 2, Viola, and Cello. The tempo is marked 'Moderato allegro'. The score shows the first four measures of the piece, with various dynamics and articulations.

Mauro Giuliani: *Koncert pro kytaru a orchestr op. 30:*

48 **Rondo Alla Polacca** **III**
Allegretto

Guitar

Timpani

Violin I Solo *p*

Violin II Solo *p*

Viola Solo *p*

Cello Solo *pizz.* *p*

5

9

DZ 240

8.2.4 Hudba 19. století

Ve svém repertoáru má BGO i dílo Antonína Dvořáka. Jedná se o *Slovanský tanec č. 2 e moll op. 46* z první řady tanců. Dvořák jej složil na žádost nakladatele Fritze Simrocka v roce 1878, který si po úspěchu *Moravských dvojzpěvů* přál paralelu k *Uherským tancům* Johanne Brahmsa. Za pouhých jedenáct dní napsal osm tanců v úpravě pro čtyřruční klavír. O rok později vyšly tyto tance, opět na žádost nakladatele, i v orchestrální podobě.¹⁰⁸

Tance jsou inspirovány českými lidovými tanci jako je furiant, polka nebo skočná. Výjimkou je druhý tanec e moll, který vychází z ukrajinské dumky. Po formální stránce je tento tanec řešen jako rondo.¹⁰⁹

BGO hraje tento tanec podle úpravy Jacquese Jouberta¹¹⁰ pro dvě altové¹¹¹ kytary, čtyři klasické kytary, basovou¹¹² a kontrabasovou¹¹³ kytaru a perkuse. Místo altových kytar jsou použity kytary sopránové, místo basových kytar s laděním H1 E A d fis h jsou užity kytary s laděním E1 A1 D Fis H e.

Jako druhou ukázkou z repertoáru BGO z tohoto období jsem vybrala *Sevillu ze Suity Española op. 47* španělského skladatele Isaaca Albénize, kterou napsal v roce 1886. Jedná se o osm drobných klavírních zvukových obrazů různých geografických oblastí a hudebních stylů Španělska. Do původní Suity napsané Albénizem však patřily pouze čtyři skladby – *Cataluna*, *Cuba*, *Granada* a *Sevilla*. Když však v roce 1911 Friedrich Hoffmeister vydal tuto suitu, připojil k ní ještě další čtyři díla - *Cadiz*, *Asturias*, *Aragon* a *Castillu*. Všech osm skladeb vyšlo pod opusovým číslem 47. Toto číslo ovšem nemělo žádný vztah k chronologickému pořadí skladeb v Albénizově díle, v němž vůbec většina opusových čísel byla přidělována náhodně buď Albénizem nebo vydavateli.¹¹⁴

Suita se stala natolik populární, že ji později španělský dirigent a aranžér Raphael Frühbeck de Burgos upravil i pro symfonický orchestr.

---

¹⁰⁸Očadlík M.: Svět orchestru, Editio Supraphon, Praha 198, str.134.

¹⁰⁹Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK [online]. [cit. 2010-10-29] <<http://www.fok.cz/program/slovanske-tance.html>>

¹¹⁰Kytarista, loutnista a pedagog na CEGEP(Collège d Enseignement Général et Professionnel) Marie-Victorin Montreal v Quebecu. Člen seskupení Trio Osvaldo Rabunal věnující se hudbě tanga.

¹¹¹Kytara laděná o kvintu výš než klasická kytara.

¹¹²Zde v tomto případě se jedná o kytaru laděnou o kvartu níž než první kytara.

¹¹³Jedná se o kytaru laděnou o oktávu níže než klasická kytara.

¹¹⁴Coleman Ch.: *Suite Espanola Op. 4* [online]. [cit. 2010-10-29]. Dostupný z WWW: <<http://www.pianosociety.com/cms/index.php?section=20>>.

Úpravu pro kytarový orchestr provedl Jürg Kindle,¹¹⁵ který ji zaranžoval pro dvě sopránové, čtyři klasické (čtvrtá kytara užívá skordaturu šesté struny E na tón D) a basovou kytaru. BGO oba hlasy sopránových kytar hraje ještě s podporou kytar klasických.

Antonín Dvořák: *Slovanský tanec č. 2 e moll op. 46*

Ukázka partitury původní:

40

2

Allegretto scherzando

The musical score is for the beginning of 'Slovak Dance No. 2' by Antonín Dvořák. It is arranged for a guitar orchestra. The tempo is 'Allegretto scherzando'. The score includes parts for the following instruments:

- Flauto I.
- Flauto II. (Fl. piccolo)
- Oboi I. II.
- Clarineti I. II. A
- Fagotti I. II.
- Corni F. I. II.
- Trombe I. II. F
- Tromboni I. II.
- Timpani E, H
- Piatti
- Gran Cassa
- Triangolo
- Violini I. II.
- Viole
- Violoncelli
- Contrabassi

The score shows the first few measures of the piece, with various dynamics and articulations. The key signature is one flat (E minor), and the time signature is 2/4. The score is marked with 'Allegretto scherzando'.

¹¹⁵ Profesor na Pädagogische Hochschule Rorschach ve Švýcarsku.

Ukázka partitury upravené pro kytarový orchestr:

Danse slave

opus 46, n° 2

arr. Jacques Joubert

Anton Dvořák
1841-1904

Allegretto scherzando

Alto I

Alto II

I

II

III

IV

Basse

Cb.

Triangle
Tambourine

© 2001 LES PRODUCTIONS D'OZ
Tous droits réservés (SOCAN)

DZ 356

Isaac Albéniz: *Sevilla ze Suity Española op. 47*

Ukázka klavírního partu:

RESPECTUOSO Y CARINOSO RECUERDO A LA
Exma. Sra: CONDESA DE MORPHY.

11

SUITE ESPAGNOLE

Nº III. SEVILLA. (SEVILLANAS.)

I. ALBENIZ.

Edición revisada y digitada por JUAN SALVAT.

ALLEGRO MODERATO

PIANO

f *pp*

cresc. *p*

cresc.

mf *f*

UNION MUSICAL ESPAÑOLA.
Barcelona, Madrid, Bilba, Santander.

Copyright 1918
6910

Tous droits d'exécution et de reproduction
réservés pour tous pays.

Ukázka partitury upravené pro kytarový orchestr:

Sevilla

arr. Jürg Kindle

Isaac Albéniz
1860-1909

Soprano 1
ou mandoline

Soprano 2
ou mandoline

I
I a m i l i i i i i
mf 3 *ppp* 3

II
mf

III
mf *p*

IV
④ - Du *mf* *p*

Guitare
contrebasse
mf *p*

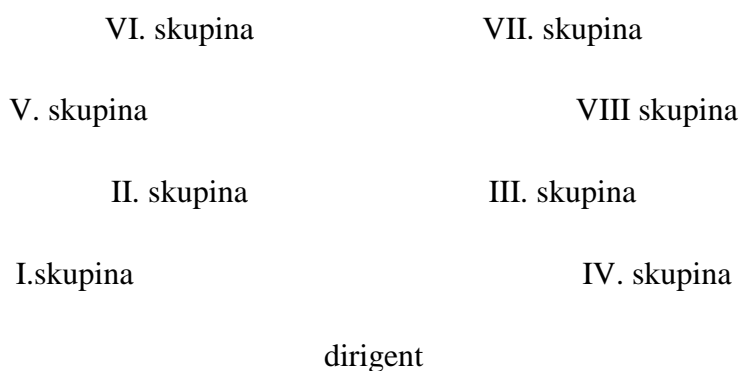

8.2.5 Hudba 20. století

Skladba *Acerca del cielo, el aire y la sonrisa (Obloha, vzduch a úsměv)* kubánského skladatele Leo Brouwera z roku 1979 byla napsána pro přibližně 120 kytaristů – účastníků kytarového festivalu v Ostřihomi v Maďarsku, kde měla premiéru ještě též rok a byla dirigována samotným autorem v Ostřihomské katedrále.

Skladba byla původně psána pro čtyři skupiny kytar, každá s blíže neurčeným počtem hráčů, přičemž posledních osm taktů první části se rozrůstá až do 24hlasu.¹¹⁶

BGO hraje tuto skladbu v úpravě pro osm skupin. Závěrečnou pasáž první části však hraje podle původního rozpisu do 24hlasu. Rozmístění těchto osmi kytarových skupin na jevišti je následující:

Kompozice má dvě části: *La ciudad de las mil cuerdas (Město tisíce strun)* a *Fantasia de los ecos (Echová fantasie)*. Druhá část je zakončena motivem z madrigalu Orlanda di Lassa *O la, o che bon eccho*.

Jedná se o skladbu z oblasti témbrové hudby, neboť využívá mnoho zvukových efektů, i netónového charakteru. Jedná se celkem o dvacet různých typů. Z těch obvyklejších jsou to například různé způsoby glissand (sklouznutí po struně), Bartókovo pizzicato (vytažení struny kolmo nad hmatník s následným prudkým prásknutím o pražec) či potlesky a z těch originálnějších je to využití skleněného slide válečku (bottleneck) nebo zvukové efekty vytvářené ústy.

---

¹¹⁶Acerca del cielo, el aire y la sonrisa, Saint-Nicolas, Québec, Les Éditions DOBERMAN-YPPAN, 1993, předmluva (bez stránkování).

Je zcela evidentní, že autor při tvorbě skladby měl na paměti prostor, kde se má premiéra skladby uskutečnit, neboť zvukové efekty jako např. šeptání se v katedrále s jejím specifickým akustickým prostředím ještě umocní.

BGO měl možnost zahrát si tuto skladbu před samotným autorem na 22. mezinárodním kytarovém festivalu v Mikulově v roce 2008 pod vedením Paola Paoliniho.¹¹⁷

Další skladbou z repertoáru 20. století je *Double Concerto pro kytaru, bandoneon a smyčcový orchestr* s podtitulem *Hommage à Liège* (Pocta Lutychu). Kompozice vznikla v roce 1985 a v tomtéž roce 15. března v Belgii v Lutychu rovněž proběhla její premiéra. Na bandoneon hrál sám autor – Astor Piazzolla, na kytaru Cacho Tirrao a orchestr l' Orchestre Philharmonique de Liege et de la Communauté Francaise řídil Leo Brower.¹¹⁸

BGO hraje sólový part bandoneonu na klasickou kytaru a part sólové kytary rovněž na klasickou kytaru. V partituře je sekce houslí rozdělena do čtyř skupin – A, B, C, D – přičemž každá skupina by dle instrukcí autora měla být zastoupena nejméně dvěma nástroji. V kytarovém orchestru je každá skupina houslí zastoupena sopránovou i klasickou kytarou. Part violy (nejméně tři nástroje dle instrukcí v partituře) je zastoupen klasickými kytarami, part violoncella (nejméně tři nástroje) hraje klasická a basová kytara a part kontrabasů (nejméně dva nástroje) klasická a basová kytara.

Skladba je třívětá – *Introducción, Milonga, Tango*. BGO hraje třetí větu – *Tango*.¹¹⁹

---

¹¹⁷ Italský kytarista a pedagog na konzervatořích v Bolzanu, Veroně, Milanu a Florencii.

¹¹⁸ *Double concerto pour guitare, bandonéon et orchestre a cordes*, Editions Henry Lemoine, Paříž, 1985, předmluva.

¹¹⁹ Vzhledem k tomu, že byly provedeny pouze transpozice jednotlivých partů a nikoliv celé partitury, uvádím ukázkou pouze partituru původní.

Leo Brouwer: *Acerca del cielo, el aire y la sonrisa*

5

à ma femme Cristina et à L. Szendrey-Karper
Acerca del cielo, el aire y la sonrisa
Le ciel, l'air et le sourire / *The Sky, the Air and a Smile*
1979

I- La ciudad de las mil cuerdas

La Cité des mille cordes / *The City of Thousand Strings*

Leo Brouwer
1939

©1993 Les Éditions DOBERMAN-YPPAN
Saint-Nicolas, Qué., Canada
Tous droits réservés (SOCAN)

DO 142

N° 3 - Tango

Moderato (♩ = 112)
Pesante e marcato

The score is divided into four systems, each separated by a double bar line. The first system (measures 1-6) features the Bandoneon (Band.) in both treble and bass clefs, with a dynamic marking of *mf*. The second system (measures 7-11) includes the Bandoneon and Guitar (Git.) parts, with a dynamic marking of *mf pesante marcato*. The third system (measures 12-16) continues the Bandoneon and Guitar parts. The fourth system (measures 17-20) introduces the Violin (Viol.) parts for A, B, C, and D staves, with a dynamic marking of *Deciso*. The key signature is two sharps (F# and C#) and the time signature is common time (C).

26 710 H.L.

8.2.6 Hudba 21. století

V roce 2008 navázal BGO spolupráci s kytaristou Štěpánem Rákem, který mu věnoval skladbu *Štramberská overtura*. Ta byla premiérována na štramberském kytarovém festivalu „Dny klasické kytary“ 9. května téhož roku za přítomnosti autora.

Skladba byla inspirována legendou o štramberských uších, která zachycuje událost z roku 1241, kdy Tataři táhli Evropou a sekali poraženým křesťanům uši, které pak sbírali do pytlů pro svého chána.¹²⁰

Inspirace je evidentní především ve využití speciálních zvukomalebných efektů, které napodobují zvuk tureckých šavlí, pochod vojska aj. Nejzajímavější z těchto efektů je využití čajové lžičky při hře. Jedná se o tři druhy úhozů: „1) Lžičku držíme v levé ruce, aby se bříškem dotkla 1. struny ve vysoké poloze. Pravou provedeme úhoz ff a lžičkou prudce gliss. dolu. 2) Lžičku v pravé ruce přiložíme k bass. E v hluboké poloze ad lib., aby ležela na struně z boku a prudce gliss.vzhůru. Jde o surový zvuk, jakoby broušení nože. 4) Lžičku rolujeme po opředení od nejnižší polohy struny E6 zvolna vzhůru. Dotýkame se struny hranou lžičky. Měl by znít opravdový binec...“¹²¹ Z dalších efektů je zde např. Bartókovo pizzicato dále hra nehtem palce levé ruky za nultým pražcem přes šest strun nebo poklepy po strunách či kobylce.

Původně čtyřhlasá skladba s 217 takty skládající se z 20 částí plynule na sebe navazujících přechází v taktu 39 v divisi všech hlasů až do osmihlasu. Ve skladbě se střídají takty sudé (2/4, 4/4) a liché (3/4, 5/4) a prolínají se i pentatonické mody.

---

¹²⁰Pověst vypráví o tom, že když Tataři dorazili na Moravu ke Štramberku, obklíčili místní obyvatelstvo ukryté na místním kopci Kotouč a čekali až se rozední. Lidé však mezitím stačili v noci prokopat hráz místního rybníka a Tatary zatopili. Zbyly prý po nich pouze pytle s ušima.

¹²¹Citace z e-mailové korespondence Štěpána Raka Rostislavu Coufalovi z 27. března 2008.

Štěpán Rak: Štramberská overtura

Štramberská overtura

Štěpán Rak

Lento

Guitar 1
Guitar 2
Guitar 3
Guitar 4

Gtr. 1
Gtr. 2
Gtr. 3
Gtr. 4

Gtr. 1
Gtr. 2
Gtr. 3
Gtr. 4

8.2.7 Lidová hudba

Ve svém repertoáru má BGO i lidovou hudbu. Jedná se převážně o hudbu latinsko americkou z Mexika, Chile a Venezuely.

Jako ukázkou jsem vybrala píseň *Mi Caballo blanco* (*Můj koníčku bílý*), která pochází z Chile. Je upravena pro čtyři hlasy a jeden doprovodný hlas (harmonický doprovod, *begleit*). Tuto úpravu pro kytarový soubor provedl Jürgen Hübscher.¹²² BGO využívá pro první dva hlasy sopránové a klasické, pro třetí hlas klasické a 12strunné a pro čtvrtý hlas klasické a basové kytary. Doprovodnou kytaru hraje sopránová kytara.

Z českých písní jsou v repertoáru BGO pouze vánoční koledy v jazzové aranži Jana Sündermanna.¹²³

Jedná se o sérii šesti koled (Půjdem spolu do Betléma, Pochválen buď Ježíš Kristus, Slyšte, slyšte, Na vánoce dlouhý noce, Nad Betlémem vyšla hvězda, Dej Bůh štěstí) upravených do čtyřhlasu, kde první dva hlasy jsou hrány sopránovými a klasickými kytarami, třetí hlas klasickou, čtvrtý hlas klasickou a basovou kytarou.

---

¹²²Kytarista a pedegog na Musikschule Reinach ve Švýcarsku, vedoucí souboru La Volta.

¹²³Hudební skladatel působící v Hradci Králové.

Mi Caballo blanco

Andantino trad. Chile

Guitar 1
Guitar 2
Guitar 3
Guitar 4

9
Gtr. 1
Gtr. 2
Gtr. 3
Gtr. 4

17
Gtr. 1
Gtr. 2
Gtr. 3
Gtr. 4

Fine

D. C. al Fine

Chord symbols: e, D, C, H7

Fingering: 1, 2

České koledy

1. a tempo

2.

3.

9 Úprava skladeb

Výběr a úpravy velké většiny skladeb provádí sám dirigent orchestru. Ne všechny skladby lze přepsat a upravit pro kytarový orchestr, proto se v této kapitole zaměřím na specifika této činnosti.

9.1 Výběr skladeb vhodných k úpravě pro kytarový orchestr

Všeobecně lze říci, že k úpravě je lepší použít skladby rychlejšího tempa, neboť kytara má krátký dozvuk a tudíž skladby pomalého tempa nevyzní tak, jak by měly. Z barokní a klasicistní hudby jsou proto lepší rychlé věty koncertů, sonát a symfonií.

Vhodné k úpravě jsou též skladby písňového charakteru s akordickým doprovodem v jednom hlasu. Orchestr využívá hlavně latinskoamerické písně v čistě instrumentální úpravě Jürgena Hübschera. Ovšem ne všechny písně vyzní bez textu patřičně. Méně vhodné jsou také písně z oblasti popu a rocku.

Upravovány jsou též původní kytarové skladby pro jeden nástroj. Takto má ve svém repertoáru BGO *Arii con Variationi* (zvanou též *La Frescobalda*) od Girolama Frescobaldiho upravenou do čtyřhlasu Franzem Probstem. Soubor tak imituje jednu kytaru. Užívány jsou hojně také kytarové kvartety.

Velmi vděčným materiálem jsou renesanční tance, které jsou přepisovány do čtyř až pětihlasé sazby.

Méně vhodné k úpravě jsou symfonické skladby. Barvu dechových nástrojů lze kytarou těžko imitovat. Obtížně lze např. napodobit zvuk fanfár *Sinfonietta* Leoše Janáčka. Záleží pak samozřejmě na konkrétní skladbě. Např. první věta *Symfonie g moll op. 40 K. 550* Wolfgana Amadea Mozarta, kterou má BGO ve svém repertoáru, kde dechové nástroje zvuku a tematické práci nedominují, upravit pro účely kytarového orchestru lze.

Jak již bylo řečeno, jsou k úpravě nevhodné především pomalé věty barokních a klasicistních koncertů. Pomalé tahy smyčců lze na kytaru těžko napodobit, neboť kytara není schopna zahrát vázané pomalé tóny. Když je ve skladbách potřeba napodobit dlouhý tón, užívá se jemného tremola tvořeného buď prsty nebo plektrem. Pokud se vyskytne několikanásobně ligaturovaný tón, pak se tyto ligatury ruší a tón se pokaždé jemně zahraje.

Problematické k úpravě jsou i klavírní skladby. Např. Beethovenovy sonáty. Záleží však samozřejmě opět na konkrétní skladbě. Výjimky v tomto klavírním repertoáru tvoří skladby Isaak Albénize a Enriqua Granadose, které jsou ovlivněny španělským folklorem a napodobují tak kytaru. Velmi zdařilá je výše zmíněná úprava *Sevilly ze Suity Española op. 47* Isaaka Albénize, kterou pro orchestr přepsal Jürg Kindle.

S jistotou můžeme říct, že nelze upravovat velké symfonické skladby 20. století autorů jako je Sergej Prokofjev, Igor Stravinskij aj. Mohutný zvuk dechových nástrojů a bicích a barevné plochy, které tvoří, kytary nenapodobí.

9.2 Tónina a rozsah skladeb

Dalším kritériem při prepisu skladeb je volba tóniny a intonačního rozsahu. Před prepisem je důležité vybrat vhodnou tóninu, protože ne všechny tóniny v kytarovém orchestru znějí dobře.

Tónina G dur má na kytaře málo alikvotních tónů a tudíž nevyzní tak barevně. Tónina A dur je daleko barevnější, plnější (Mauro Giuliani *Koncert A dur op. 30*). Problematická se občas jeví i tónina E dur (Johann Sebastian Bach *Koncert pro housle a orchestr E dur BWV 1042*) kvůli nepřesnému ladění tónu gis^1 v prvním políčku na třetí struně a tónu a^1 ve druhém políčku. Někteří kytaráři se to snaží řešit posunutím kobylkového pražce pod třetí strunu dozadu, čímž se prodlouží délka struny. Tím vyvstává i otázka, zda skladbu transponovat či ne.

Důležitá je však také otázka intonačního rozsahu skladby, zda nepřesahuje možnosti kytarového souboru. Pokud je rozsah někde přesažen, může se použít u basových kytar skordatury struny e na tón d či c. Podladění na tón h už je problematické. Ve vysokých polohách problém s rozsahem nebývá. Občas se nedostatky v rozsahu spodních poloh dají řešit transpozicí určitého úseku skladby o oktávu výš.

9.3 Imitace nástrojů

K imitaci houslí využívá orchestr sopránových kytar. K napodobení viol a violoncell používá klasické kytary, neboť jsou si blízké temnějším zvukem. Part kontrabasů je hrán na basovou kytaru.

Part houslí však nehrají pouze sopránové kytary, ale jsou podporovány i klasickými kytarami. Sopránové mají totiž velice krátký tón a znění poměrně ostře, čímž se vylučuje používání sul ponticello rejstříku na těchto kytarách, takže v kombinaci s klasickými kytarami vznikne jemnější a mohutnější tón a dojde k lepšímu zvukovému propojení mezi sekcemi.

To samé se provádí v basové sekci. Tóny basové kytary nejsou tak znělé, takže v kombinaci s klasickými kytarami dojde k vytvoření konkrétnějšího tónu. Konkrétnější tón v basech je především v rychlejších pasážích podporován hrou v ostřejším sul ponticello rejstříku.

Cembalo se v kytarovém orchestru imituje 12strunnou kytarou. Přepis je celkem problematický, neboť to, co hrají na cembalu dvě ruce, musí na kytaru zahrát pouze jedna. Vychází se tedy z toho, že levá ruka u cembala hraje většinou to, co viola da gamba nebo violoncello a kontrabas. Takže se do partu 12strunné kytary dávají především harmonie a harmonické zajímavosti. Výhodné jsou cílové tóniny A dur, e moll, G dur, D dur, kde lze využít prázdných strun pro snadnější hru na tento nástroj.¹²⁴

10 Nástroje užívané v BGO

10.1 Klasická kytara

V počátcích fungování orchestr využíval pouze kytary tzv. klasické s celkovou délkou 990 mm, menzurou 650 mm a šířkou lubů 100 mm. Šířka hmatníku u prvního pražce je 55 mm a u dvanáctého 63 mm. Rozsah nástroje je od E do c³ se standartním laděním E A d g h e¹. Kytary byly převážně z dílny mistra kytaraře Petra Matouška.

10.2 Sopránová kytara

Od sezony 2004/2005 začal BGO používat v prvních hlasech kytary sopránové. Nejprve nástroje firmy Strunal, což jsou vlastně velikostně osminové kytary původně určené pro výuku začínajícím kytaristům (celková délka nástroje je 730 mm, menzura 440 mm, šířka lubu 70 mm, šířka hmatníku u prvního pražce je 43 mm, u dvanáctého pražce 50 mm) ostruněné oktávovými strunami (Upper Octave

---

¹²⁴ Coufal, R.: Kytarový orchestr – přednáška pro NIDV 16. 10. 2009.

Savarez). Důsledkem 440mm menzury byl tvrdý dohmat a poměrně časté praskání strun. Proto BGO v roce 2005 nechal vyrobit kytary od mistra kytaráře Jaroslava Johna. Tyto kytary mají menzuru 425 mm při celkové délce nástroje 730 mm a šířce lubů 80 mm. Šířka hmatníku v prvním pražci je 45 mm a na dvanáctém pražci 55 mm. Rozsah nástroje je od e do h^4 s laděním strun e a $d^1 g^1 h^1 e^2$. Pro zvýšení hlasitosti těchto kytar byly vyvrtány ještě otvory do vrchního lubu. Kromě zesílení zvuku došlo ještě k prodloužení dozvuku a ke zkvalitnění vibrata. Otvory mají různý tvar např. kruhovitý, či rostlinných ornamentů.

10.3 Basová kytara

Dalším typem kytary užívané v orchestru je **basová kytara**, a to z dílny mistrů kytarářů Petra Matouška a Jaroslava Johna. Tato kytara je laděna o oktávu níže než klasická kytara $E_1 A_1 D G H e$ a má rozsah od E_1 do c^1 . Ostruněna je strunami Savarez Lower Octave. Basové kytary Petra Matouška jsou dlouhé 1044 mm s menzuroou 652 mm. Šířka lubů u kobyly je 157 mm. Šířka hmatníku je u prvního pražce 54 mm a u dvanáctého pražce 64 mm. Basové kytary Jaroslava Johna jsou kombinací klasické kytary (krk nástroje) a super jumba (tělo s prohloubenými luby).¹²⁵ Celková délka nástroje je 1045 mm s menzuroou 655 mm a šířkou lubů 140 mm. Šířka hmatníku u dvanáctého pražce je 60 mm.

Basovými strunami lze ostrunit i klasickou kytaru, avšak tato nedosahuje síly a dynamiky zvuku. Stejně jako sopránové kytary tak i basové prošly později inovací – přidáním dalších ozvučných otvorů do vrchního lubu, které zesílily celkový zvuk kytary.

10.4 Dvanáctistrunná kytara

Nástrojem napodobujícím cemballo je od roku 2005 v orchestru 12strunná kytara. Nejprve orchestr využíval 12strunné jumbo značky Ibanez s celkovou délkou 1080 mm, menzuroou u struny e^1 641 mm a 645 mm u struny E . Šířka lubů v nejširším místě (u kobyly) je 115 mm. Šířka hmatníku je u prvního pražce 50 mm, u dvanáctého pražce 60 mm a u čtrnáctého pražce 61 mm.¹²⁶ Nástroj je ostruněn

---

¹²⁵ Běžné super jumbo má oproti klasické kytare užší krk, delší menzuru a používají se na něm kovové struny.

¹²⁶ Krk kytary je totiž u těchto kytar připojen k tělu v místě 14. pražce.

kovovými strunami sborově. První dva sbory jsou laděny v unisonu e^1e^1 , hh. Ostatní jsou laděny v oktávách Gg, Dd, A¹A, E¹E. Celkový rozsah nástroje je E¹ až c³. V roce 2008 nechal BGO vyrobiť u kytaráře Johna originální nástroj s odlišnými rozměry. Délkou 1110 mm, menzurou u struny e¹ 650 mm a u struny E 655 mm. Šířka lubů v jejich nejširším místě je dokonce až 143 mm. Tělo nástroje má tvar super jumba. Šířka hmatníku je u prvního pražce je 52 mm, u dvanáctého 60 mm a u čtrnáctého 61,5 mm. Rozšířil se tak hmatník a zvětšily se rozestupy mezi jednotlivými sbory strun, což umožnilo lepší hraní. Nevýhodou je však tvrdší dohmat a větší váha nástroje.

10.5 Romantická kytara

Romantická kytara se v orchestru využívá k interpretaci některých skladeb z období klasicismu či romantismu, především u koncertů pro sólový nástroj a orchestr. Orchester i v tomto případě využívá nástrojů z dílny Jaroslava Johna. Tyto nástroje jsou 930 mm dlouhé s menzurou 640 mm. Šířka lubu je 80 mm, šířka hmatníku v prvním políčku 50 mm a ve dvanáctém 60 mm.

Příležitostně využívá orchestr i kontrabas, který by měl být mezi nástroji orchestru usazen nastálo.

Interpretační možnosti Bohemian Guitar Orchestra jsou díky těmto nástrojům obrovské. Zvukový rozsah orchestru se tak rozšířil a přiblížil k orchestrům symfonickým.

Závěr

Od založení Bohemian Guitar Orchestra uplynulo sedm let. Za dobu svého působení se orchestr rozrostl z původních čtrnácti členů na třicet jedna.

V době jeho vzniku nebyla kytarová orchestrální hra v Čechách příliš rozšířena, což je patrné např. na soutěži Pražské struny, v jejímž prvním ročníku v roce 2003 se v kategorii Kytarové orchestry objevily pouze dva české soubory z celkového počtu pěti těles. Počátek kytarové orchestrální hry v České republice můžeme zaznamenat na konci 90. let 20. století. Oproti světovým kytarovým tělesům je to zhruba se čtyřicetiletým zpožděním, způsobeném politickou situací, která zapříčinila izolovanost ČR od světových kulturních a společenských vlivů.

První roky BGO mají průkopnický charakter a spočívají především v hledání nových zvukových možností, které toto kytarové těleso nabízí. Tyto možnosti se podařilo realizovat hlavně díky spolupráci s mistry kytaráři Petrem Matouškem a Jaroslavem Johnem především. Díky jejich ochotě a odvaze experimentovat vznikla sopránová, basová a 12strunná kytara, které umožnily jak rozšíření tónového rozsahu orchestru, tak vytvoření nové barvy zvuku tělesa. Kytary byly v průběhu let ještě zdokonalovány např. zavedením dalších ozvučných otvorů do luhu kytary, které způsobily silnější zvuk nástroje. Vznikly tak nové nástroje, které doposud na českém trhu nebyly k dispozici.

Obdobný přínos se týká i notového materiálu. Původní kompozice pro kytarový orchestr byly v počátku působení BGO prakticky výjimkou, takže si orchestr musel vytvořit svůj vlastní originální repertoár, který spočíval v úpravách komorních či orchestrálních skladeb pro nekytarová tělesa. Za sedm let činnosti nastudoval orchestr okolo padesáti skladeb různých slohových období. Za nejexperimentálnější nastudovanou skladbu můžeme považovat kompozici Leo Browera *Acerca del cielo, el aire y la sonrisa*. V repertoáru BGO se vyskytují také lidové písně různých národů, nejčastěji latinskoamerická hudba. Díky navázání spolupráce se Štěpánem Rakem vznikla původní skladba pro kytarový orchestr *Štramberská overtura*. Pro BGO upravil Nikita Koškin svoji skladbu *Changing the Guard*, která byla původně napsána pro kytarové kvarteto.

U zrodu všech těchto inovací stál Rostislav Coufal, který se kytarové orchestrální hře věnuje od roku 1997, kdy založil školní orchestr na ZUŠ Na Střežině. Pro BGO upravil většinu jeho repertoáru.

Od roku 2003 do roku 2010 odehrál orchestr přibližně šedesát koncertů. V prvních letech své existence hrál BGO šest koncertů ročně, později se tento počet zvýšil na dvojnásobek. Nejčastěji koncertoval orchestr ve městech Pardubického a Královéhradeckého kraje a v Praze.

Orchestrem prošlo za sedm let jeho existence celkem čtyřicet sedm hráčů. Někteří současní i bývalí členové orchestru působí jako pedagogové na ZUŠ, kde zakládají své školní kytarové orchestry a využívají tak poznatků z BGO (Jitka Bláhová ZUŠ Pardubice Havlíčkova ul., Dana Mádrová ZUŠ Pardubice-Polabiny, Kateřina Burešová ZUŠ Chrudim či Kamil Kotek ZUŠ Habrmanova Hradec Králové). Z řad členů orchestru se někteří uplatnili i jako hráči jiných komorních těles (Patrick Vacík Pražské kytarové kvarteto).

Pro další bádání v této oblasti by bylo přínosné zmapovat různé druhy nástrojů, které orchestry ve světě používají. Většinou totiž tělesa spolupracují s nějakým kytarářem a vytvářejí svoje specifické nástroje dle vlastní potřeby a představy. Dále by bylo potřeba zjistit rozšířenost orchestrů ve světě a zmapovat tak konkrétněji vývoj a historii těchto těles.

Resumé

Bohemian Guitar Orchestra byl založen v roce 2003. Tento v současnosti jednatřicetičlenný soubor absolvoval za sedm let své existence přibližně kolem šedesáti koncertů, vydal jedno CD a další připravuje. Dirigentem a hlavním organizátorem orchestru je Rostislav Coufal.

BGO měl možnost spolupracovat s předním českým kytaristou Štěpánem Rakem či italským kytaristou a mandolinistou Lucianem Damianim. S dalšími kytarovými tělesy z České republiky vytvořil projekt Spojené kytarové orchestry.

Během krátké doby získal i několik ocenění na soutěžích doma (např. Pražské struny 2005) i v zahraničí (GOFI 2009) a je zván k účinkování na různých festivalech (např. Dny klasické kytary Štramberk 2008, Mezinárodní kytarový festival Mikulov 2005).

Orchestr navázal významnou spolupráci s mistry kytaráři Petrem Matouškem a Jaroslavem Johnem, v jejichž dílnách vznikají pro orchestr nové originální nástroje. Tyto nástroje pak využívají ve svých tělesech i další orchestry v ČR.

Bohemian Guitar Orchestra se stal průkopníkem orchestrální kytarové hry v České republice. Svým působením podnítil vznik nových orchestrů, nástrojů a skladeb.

Summary

Bohemian Guitar Orchestra was founded in the year 2003. During the seven years of its existence, this ensemble, which currently consists of 31 members, has given approximately 60 concerts, released one CD and is preparing another one. The conductor and the chief organizer of the orchestra is Rostislav Coufal.

BGO had the opportunity to cooperate with the eminent Czech guitarist Štěpán Rak or the Italian guitarist and mandolinist Luciano Damiani. Along with other guitar ensembles in the Czech Republic it created the project of The United Guitar Orchestras.

In a short period of time it also gained several prizes at competitions both at home (for example The Prague Strings competition) and abroad (GOFI 2009 in Germany). It receives invitations to give concerts at various festivals (such as the

Dny klasické kytary Štramberk 2008 – „The Days of the Classical Guitar, Štramberk“ or the International Guitar Festival Mikulov 2005).

The orchestra maintains significant cooperation with guitar constructors Petr Matoušek and Jaroslav John, in whose workshops there come into being new and original instruments for the orchestra. These instruments are then also used by other orchestras in the Czech Republic.

Bohemian Guitar Orchestra has become a pioneer of orchestral guitar playing in the Czech Republic. Thanks to its influence there have emerged new orchestras, instruments and compositions.

Zusammenfassung

Das Bohemian Guitar Orchestra (BGO) wurde im Jahr 2003 gegründet. Während der letzten sieben Jahre gab das 31-köpfige Ensemble rund 60 Konzerte, veröffentlichte eine CD und arbeitet derzeit an einer Neuveröffentlichung. Der Dirigent und Hauptorganisator des Orchesters ist Rostislav Coufal.

In der Vergangenheit hatte das BGO die Gelegenheit, mit dem führenden tschechischen Gitarristen Štěpán Rak und dem italienischen Gitarristen und Mandolinenspieler Luciano Damiani zusammen zu arbeiten. Zusammen mit weiteren Gitarrenensembles bildete das BGO das Projekt "Vereinigte Gitarrenorchester".

Schon nach kurzer Zeit gewann das BGO mehrere Auszeichnungen bei Wettbewerben im Inland (z.B. Prague Strings 2005) und Ausland (GOFI 2009) und wird seitdem zur Teilnahme an verschiedenen Festivals eingeladen (z.B. Tage der klassischen Gitarre Štramberk 2008, Internationales Gitarrenfestival Mikulov 2005).

Das Orchester regte eine bedeutende Zusammenarbeit mit den Gitarrenbaumeistern Petr Matoušek und Jaroslav John an, in deren Werkstätten neue originelle Instrumente für das Orchester entstehen. Diese Instrumente werden auch in anderen tschechischen Gitarrenorchestern verwendet.

Das Bohemian Guitar Orchestra wurde somit zum Wegbereiter des Gitarrenorchesterspiels in der Tschechischen Republik. Durch seine Tätigkeiten regt es die Entstehung neuer Orchester, Instrumente und Kompositionen an.

Anotace

Příjmení a jméno autora: Lucie Kunátová

Název katedry a fakulty: Katedra muzikologie, Filozofická fakulta UP Olomouc

Název diplomové práce: Bohemian Guitar Orchestra

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Eva Vičarová, Ph.D.

Počet znaků: 117 606

Počet stran: 72 + 26 stran příloh

Počet příloh: 25

Klíčová slova: hudba, instrumentální, orchestr, kytarový orchestr, kytara

Charakteristika diplomové práce:

Bakalářská diplomová práce je zaměřena na činnost Bohemian Guitar Orchestra od roku jeho založení (2003) po současnost (2010). Dále sleduje speciální hudební nástroje využívané v orchestru, jeho rozmanitý repertoár, okrajově též pojednává o vývoji kytarové orchestrální hry na našem území a zajímavých projektech tohoto druhu v zahraničí.

Soupis použité literatury a pramenů

Literatura

Benkő, D: *Renaissance Tänze aus „Danserye“ by T. Susato*, EMB, Budapest 1981.

Capek, J: *Fifty Renaissance Dance Tunes*, Schott, London 1986.

Eulenburg, E: *Sieben konzerte von Johann Sebastian Bach*, Leipzig 1925.

Kačic, L: *Dějiny hudby III.*, Ikar, Praha, 2009.

Modr, A: *Hudební nástroje*, Editio Supraphon, Praha 1982.

Očadlík, M: *Svět orchestru 2.díl*, Orbis, Praha 1946.

Elektronické zdroje

Anderson N: *Gramophone* [online]. [cit. 2010-10-29]. Dostupný z WWW: <http://www.arkivmusic.com/classical/album.jsp?album_id=170705>.

Bashford, Ch.: *Chamber music* [online]. [cit. 2011-2-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.grovemusiconline.com>>.

Coleman Ch.: *Suite Espanola Op. 4* [online]. [cit. 2010-10-29]. Dostupný z WWW: <<http://www.pianosociety.com/cms/index.php?section=20>>.

Cook, E.: *Ensemble*, [cit. 2011-2-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.grovemusiconline.com>>.

Corthica - Kytarový orchestr ZUŠ Libereckého kraje [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.corthica.estranky.cz>>.

Forney, K.: *Tylman Susato* [online]. [cit. 2010-10-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.grovemusiconline.com>>.

Forrest, A. [online]. [cit. 2010-10-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.forrestguitarensembles.co.uk/survey-orch.html>>.

Gitarren Ensemble Graz [online]. [cit. 2010-10-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.geg.at>>.

Guitare classique. *Jacques Joubert Jacques* [online]. [cit. 2010-11-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.guitareclassique.net/spip.php?article204>>.

Guitarstrophe! [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.guitarstrophe.com>>.

Hampshire Guitar Orchestra[online]. [cit. 2010-07-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.hago.org.com>>.

Hill, J.W.: *Giuseppe Cenci*, [online]. [cit. 2010-10-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.grovemusiconline.com>>.

Hradecký kytarový orchestr [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.orchestrzus.wz.cz>>.

Kindle, J.: *Gitarrist oder Drummer* [online]. [cit. 2010-11-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.www.juergkindle.ch>>.

La Volta [online]. [cit. 2010-07-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.la-volta.com>>.

Martiška, A.: *Moravia Guitar Consort* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.mgc.hu.cz/historie.html>>.

Město Štramberk. *Štramberské uši* [online]. [cit. 2010-11-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-stramberk.cz/stramberske-usi.php>>.

National University of Singapore. *NUS Guitar Ensemble* [online]. [cit. 2010-07-26]. Dostupný z WWW: <http://www.nus.edu.sg/cfa/our_talents/music/guitar.php>.

Niibori, H. [online]. [cit. 2010-1-3]. Dostupný z WWW: <<http://www.niibori.com>>.

Novotný, V.: *Pražský komorní kytarový orchestr* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://cgg.mff.cuni.cz/~kmoch/personal/pkko/index.php>>.

Phillip Huscher, Chicago Symphonic Orchestra. *Program notes* [online]. [cit. 2010-10-29]. Dostupný z WWW: <http://cso.org/uploadedFiles/1_Tickets_and_Events/Program_Notes/042910_ProgramNotes_Mozart_Symphony40.pdf>.

Spitzer, J., Zaslav, N.: *Orchestra* [online]. [cit. 2011-2-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.grovemusiconline.com>>.

Šust, K.: *Guitarreando* [online]. [cit. 2010-06-27]. Dostupný z WWW: <http://www.strezina.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=22&Itemid=77>.

Švarc, P.: *Pražské struny* [online]. [cit. 2010-06-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.accordion.cz/index.php?action=festivaly&id=33>>.

Warwick, E.: *Consort*, [cit. 2011-2-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.grovemusiconline.com>>.

World Guitar Ensemble [online]. [cit. 2005-03-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.World-Guitar-Ensemble.com>>.

Základní umělecká PhDr. Zbynka Mrkose. *Kytarové soubory* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zus-brno.cz/obory.phtml?kat=3&id=20>>.

Základní umělecká škola Havlíčkova ul. *Pardubický kytarový orchestr* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://zus-havlickova.pardubice.cz/files/kytOrch.htm>>.

Základní umělecká škola Charlotty Masarykové [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zusmasaryk.cz>>.

Základní umělecká škola J.B. Foersterova Jičín. *KOR – Kytarový orchestr* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zusjicin.cz/kytarovy-orchestr>>.

Základní umělecká škola Jaroměř [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zus-jaromer.cz/obory01c.html>>.

Základní umělecká škola Jeseník. *Kytarový soubor* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zusjes.cz>>.

Základní umělecká škola Klapkova ul. [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zusklapkova.cz>>.

Základní umělecká škola Liberec. *Kytarový soubor La Follia* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://lafollia.ic.cz/>>.

Základní umělecká škola Liberec. *Kytarový soubor Sambinha* [online]. [cit. 2005-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://sambinha.ic.cz/>>.

Základní umělecká škola Otakara Ševčíka. *Hudební obor – komorní soubory* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zuspisek.cz/?ID=hudebni-obor-komorni-soubory>>.

Základní umělecká škola Třebíč. *Kytarový orchestr* [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <http://zus-trebic.cz/Soubor--48-kytarov_yacute_orchestr.aspx>.

Základní umělecká škola v Dubí II [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.zusdubi.cz>>.

Základní umělecká škola v Chrudimi [online]. [cit. 2010-07-25]. Dostupný z WWW:
<<http://www.zuschrudim.cz/index.php?show=obory>>.

Osobní rozhovory

Roman Herák - 15. 9. 2010 (komunikace e-mailem)

Rostislav Coufal – 16. 10. 2009, 16. 9. 2010, 28. 11. 2010

Ostatní prameny

Autorovy soukromé vzpomínky a záznamy.

Booklet CD World Guitar Ensemble – Crossing Borders, CCN music 2005.

Bulletin 1. ročníku mezinárodního festivalu kytarových a mandolinových orchestrů Pražské struny z roku 2004.

Bulletin 2. ročníku mezinárodního festivalu kytarových a mandolinových orchestrů Pražské struny z roku 2005.

Bulletin 6. ročníku národní soutěže v komorní hře na kytaru Hradecké Guitarreando z roku 2005.

Bulletin 9. ročníku národní soutěže v komorní hře na kytaru Hradecké Guitarreando z roku 2008.

Bulletin 22. mezinárodního kytarového festivalu Mikulov.

Bulletin kytarové soutěže GOFI Contest '08.

E-mailová korespondence Štěpána Raka Rostislavu Coufalovi.

Výběr programů koncertů.

Vzpomínky členů souboru.

Seznam příloh

- 1) Obr. 1: Niiboriho kytary
- 2) Obr. 2: Fotografie z koncertu Spojených orchestrů ve filharmonii v Hradci Králové 21. 4. 2010
- 3) Obr. 3: Fotografie z prvního samostatného koncertu Bohemian Guitar Orchestra 19. 4. 2004
- 4) Obr. 4: Fotografie Bohemian Guitar Orchestra v roce 2005
- 5) Obr.5: Fotografie BGO v roce 2006
- 6) Obr. 6: Fotografie BGO při koncertu v Českém muzeu hudby v Praze 21. 6. 2007
- 7) Obr. 7: Fotografie BGO na Mezinárodním soutěžním festivalu kytarových orchestrů GOFI v Bad Neuheimu 28.9. 2008
- 8) Obr. 8: Výsledková listina z Mezinárodního soutěžního festivalu kytarových orchestrů GOFI v Bad Neuheimu 26. – 28. 2008
- 9) Obr. 9: Fotografie BGOz koncertu v Českém muzeu hudby v Praze 11. 12. 2009
- 10) Obr. 10: Fotografie BGO při koncertu z filharmonie v Hradci Králové 21. 4. 2010
- 11) BGO v datech
- 12) Přehled hráčů BGO v letech 2003 - 2010
- 13) Repertoár BGO
- 14) Obr. 11: Fotografie zakladatele a dirigenta BGO Rostislava Coufala
- 15) Obr. 12: Klasická kytara – výrobce Petr Matoušek
- 16) Obr. 13: Sopránová kytara – výrobce Strunal
- 17) Obr. 14: Sopránová kytara – cedrová – výrobce Jaroslav John
- 18) Obr. 15: Sopránová kytara – smrková – výrobce Jaroslav John
- 19) Obr. 16: Basová kytara – smrková – výrobce Jaroslav John
- 20) Obr. 17: Basová kytara – cedr – výrobce Petr Matoušek
- 21) Obr. 18: 12-ti strunná kytara – výrobce Ibanez
- 22) Obr. 19: 12-ti strunná kytara – smrková – výrobce Jaroslav John
- 23) Obr. 20: Romantická kytara – smrková – výrobce Jaroslav John
- 24) Obr. 21: Detail bočních otvorů
- 25) Seznam zvukových ukázek na CD

Пřílohy

Пříloha č. 1

Obr. 1: Niiboriho kytary

Пříloha č. 2

Obr. 2: Fotografie z prvního samostatného koncertu Bohemian Guitar Orchestra

19. 4. 2004

Příloha č. 3

Obr. 3: Fotografie Bohemian Guitar Orchestra v roce 2005

Příloha č. 4

Obr.4: Fotografie BGO v roce 2006

Příloha č.5

Obr. 5: Fotografie BGO při koncertu v Českém muzeu hudby v Praze 21. 6. 2007

Příloha č. 6

Obr. 6: Fotografie BGO na Mezinárodním soutěžním festivalu kytarových orchestrů
GOFI v Bad Neuheimu 28.9. 2008

Příloha č. 7

Obr. 7: Výsledková listina z Mezinárodního soutěžního festivalu kytarových orchestrů GOFI v Bad Neuheimu 26. – 28. 2008

GITARREN ORCHESTER FESTIVAL INTERNATIONAL
GOFI CONTEST **BAD NAUHEIM**
26.- 28.9.2008

GOFI Contest 2008: The Results

excellent success:
1st prize (1000 Euro): Bohemian Guitar Ensemble, Czech Republic
2nd prize (700 Euro): Gitarren Ensemble Graz, Austria
3rd prize (300 Euro): Cantomano, Germany
3rd prize (300 Euro): Lybra Guitar Orchestra, Italy

very good success:
Pforzheimer Gitarrenensemble, Germany
Corinium Players, England

good success:
Vivaldi Tiger Karlsfeld, Germany
Gitarrenensemble Paderborn, Germany
Jugendensemble Kithara Bargteheide, Germany
Guitar Kids Orchestra, Austria
Das Neue Gitarrenorchester Hamburg, Germany
Vielsaitig Hofheim, Germany

Jury:
Prof. Dieter Kreidler/Germany
Frank Gerstmeier/Germany
Peter Nuttall /England

GOFI darling: The Audience Award (300 Euro): Corinium Players, England
brand new - for the first time:
GOFI Junior Award (300 Euro): Vivaldi Tiger Karlsfeld, Germany

Příloha č. 8

Obr. 8: Fotografie BGOz koncertu v Českém muzeu hudby v Praze 11.12. 2009

Příloha č. 9

Obr. 9: Fotografie BGO při koncertu z filharmonie v Hradci Králové 21. 4. 2010

Příloha č. 10

Obr. 10: Fotografie z koncertu Spojených orchestrů ve filharmonii v Hradci Králové
21. 4. 2010

Příloha č. 11

BGO v datech

2003/2004

Repertoár:

- T. Susato: *Renesanční tance*
- J. S. Bach: *Koncert d moll pro cembalo a orchestr BWV 1052* – 1. věta
- J. S. Bach: *Braniborský koncert č. 3 G dur BWV 1048* – 1. věta
- G. F. Telemann: *Koncert D dur pro čtyři housle TWV 40:202*
- Š. Rak: *Rumba*
- N. Koškin: *Changing the Guard* (koncertně nerealizováno)
- Latinskoamerické písně – *Joropeando, Mi caballo blanco, Campechano*

Koncerty:

12. 12. 2003 Hradec Králové na Střezině, BGO a žáci ZUŠ Střezina (Kytarová dílna)
14. 4. 2004 Běleč nad Orlicí, BGO
19. 4. 2004 Jaroměř, ZUŠ Jaroměř, BGO
4. 5. 2004 Dvůr Králové nad Labem, Městské muzeum, BGO
13. 5. 2004 Pardubice, Zámek, BGO
27. 8. 2004 Kuks, Hospital, BGO (Festival barokní hudby "Teatrum Kuks")

Soustředění:

20. – 22. 8. 2003 Velká Úpa, BGO
27. – 28. 10. 2003 Olešnice v Orlických horách, BGO
27. 2. – 29. 2. 2004 Běleč nad Orlicí, BGO
6. 3. 2004 Pardubice, BGO
20. – 22. 8. 2004 Velká Úpa, BGO

2004/2005

Repertoár:

- J.W. Duarte: *Concerto Democratico* - 1. věta
- A. Chačaturjan: *Šavlový tanec*

- W. A. Mozart: *Symfonie g moll K. 550* - 1.věta
- A. Vivaldi: *Koncert e moll „ Il favorito“ pro housle, smyčcový orchestr a basso continuo* – 1. věta
- A. Vivaldi: *Koncert C dur pro mandolinu a smyčcový orchestr RV 425* – 1. věta
- A. Piazzolla: *Koncert pro bandoneon, kytaru a smyčce – Tango*

Koncerty:

12. 12. 2004 Hradec Králové, ZUŠ Na Střezině, BGO
19. 4. 2005 Hradec Králové, ZUŠ Na Střezině (Kytarová dílna)
10. 5. 2005 Hradec Králové, ZUŠ Na Střezině, Spojené orchestry
14. 5. 2005 Hradec Králové, Adalbertinum, Hradecké Guitarreando, BGO (Koncert na Národní soutěži kytarových orchestrů Hradecké Guitarreando)
19. 5. 2005 Pardubice, Zámek, Spojené orchestry
2. 6. 2005 Zruč nad Sázavou, kostel Povýšení svatého Kříže, BGO (zahajovací koncert Mezinárodní kytarové soutěže)
4. 7. 2005 Mikulov, Zámek, BGO (Kytarový festival Mikulov 2005)
26. 8. 2005 Kuks, Hospital, BGO (Festival barokní hudby "Teatrum Kuks")

Soustředění:

15. – 17. 10. 2004 Olešnice v Orlických horách, BGO
3. – 5. 12. 2004 Běleč nad Orlicí, BGO
10. – 12. 12. 2004 Olešnice v Orlických horách, Spojené orchestry
11. – 13. 2. 2005 Běleč nad Orlicí, BGO
16. 4. 2005 Běleč nad Orlicí, Spojené orchestry
7. – 8. 5. 2005 Hradec Králové, BGO

Soutěže:

9. – 12. 6. 2005 Praha, Kulturní dům Ládvi, Mezinárodní soutěž kytarových a mandolinových orchestrů Pražské struny

2005/2006

Repertoár:

- A. Dvořák: *Slovanský tanec č. 1 C dur op. 46* (koncertně nerealizováno)
- Š. Rak: *Sonata* (koncertně nerealizováno)
- P. Attaignant: *Renesanční tance*
- G. Zanetti: *Renesanční tance*
- J. W. Duarte: *Concerto Democratico 2. a 3. věta*

Nahrávání CD:

17. 7. – 23. 7. 2006 Hradec Králové, Divadlo Jesličky

Koncerty:

23. 10. 2005 Nasavrky, Zámek Nasavrky, BGO

15. 12. 2005 Hradec Králové, Nové Adalbertinum, BGO

13. 3. 2006 Hradec Králové, ZUŠ Na Střezině (kytarová dílna)

22. 3. 2006 Jaroměř, ZUŠ Jaroměř, BGO

6. 4. 2006 Hradec Králové, ZUŠ Na Střezině, BGO

11. 5. 2006 Hradec Králové, Nové Adalbertinum, Spojené orchestry

18. 5. 2006 Pardubice, Zámek, Spojené orchestry

31. 5. 2006 Chrudim, Gymnázium, BGO (výchovné koncerty)

13. 6. 2006 Třebechovice pod Orebem, Farní sbor Českobratrské církve evangelické,
BGO

23. 7. 2006 Nasavrky, Zámek, BGO

Soustředění:

15. 10. 2005 Olešnice v Orlických horách, Spojené orchestry

10. 12. 2005 Olešnice v Orlických horách, Spojené orchestry

11. – 12. 2. 2006 Běleč nad Orlicí, BGO, Spojené orchestry

1. – 2. 4. 2006 Běleč nad Orlicí, BGO, spojené orchestry

27. 8. – 1. 9. 2006 Olešnice v Orlických horách, BGO

2006/2007

Repertoár:

- A. Vivaldi: *Koncert G dur pro dvě mandoliny, dvoje housle a smyčcový orchestr* – 1. věta
- J. S. Bach: *Koncert E dur pro housle a orchestr BWV 1042* – 1. věta
- A. Jungbluth: *Strollin'*
Easy Going – koncertně nerealizováno
Hapineess is... – koncertně nerealizováno
- Anonym: Flašinet

Nahrávání CD:

2. a 3. 12. 2006 Hradec Králové, Divadlo Jesličky

Koncerty:

21. 9. 2006 Praha, Veletrh hudebních nástrojů, BGO
12. 12. 2006 Hradec Králové, Nové Adalbertinum, Spojené orchestry
19. 12. 2006 Pardubice, Zámek, Spojené orchestry
21. 12. 2006 Pardubice, Gymnázium Dašická, BGO (vzdělávací pořad „Kytara napříč staletími“)
18. 2. 2007 Liberec – Vratislavice nad Nisou, Nová kaple, BGO
1. 5. 2007 Kostelec nad Orlicí, BGO
9. 5. 2007 Pardubice, Zámek, Spojené orchestry
17. 5. 2007 Třebechovice pod Orebem, ZŠ Třebechovice pod Orebem (Vzdělávací pořad „Kytara napříč staletími“)
23. 5. 2007 Hradec Králové, Nové Adalbertinum, BGO (Křest CD "Bohemian Guitar Orchestra No.1")
4. 6. 2007 Hradec Králové, ZŠ Kukleny, BGO (vzdělávací pořad „Kytara napříč staletími“)
21. 6. 2007 Praha, České muzeum hudby, Spojené orchestry
25. 6. 2007 Hradec Králové, Atrium restaurace Šatlava, Open Air Festival, BGO

Soustředění:

16. – 18. 3. 2007 Běleč nad Orlicí, BGO

6. 5. 2007 Hradec Králové, BGO, Spojené orchestry

2007/2008

Repertoár:

- G. Bizet: *Ouvertura de Carmen*
- G. Frescobaldi: *Aria con variationi*
- M. Praetorius: *Bransle de la Royne*
- Š. Rak: *Štramberská overtura*
- A. Dvořák: *Slovanský tanec č.2 op.46*
- W.A. Mozart: *Serenáda č. 13 G dur K. 525 – 1. věta*
- M.Giuliani: *Koncert A dur Op. 30 - 3. věta*

Koncerty:

11. 12. 2007 Hradec Králové, Nové Adalbertinum, Spojené orchestry
18. 12. 2007 Pardubice, Zámek, Spojené orchestry
9. 4. 2008 Hořice, Dům kultury Koruna BGO
17. 4. 2008 Praha, České muzeum hudby, Spojené orchestry
15. 5. 2008 Pardubice, Aula university Pardubice, Spojené orchestry
17. 5. 2008 Hradec Králové, Adalbertinum, BGO (Národní soutěžní festival kytarových orchestrů Guitarreando)
- 23 .4. 2008 Hradec Králové, Filharmonie, Spojené orchestry
9. 5. 2008 Štramberk, BGO (festival Dny klasické kytary)

Soustředění:

19. – 21.10. 2007 Běleč nad Orlicí, BGO
7. – 9. 12. 2007 Běleč nad Orlicí, BGO

2008/2009

Repertoár:

- L. Brower: *Acerca del , el aire y la sonrisa*
- Beatles: *Eleanor Rigby* (koncertně nerealizováno)
- J. Ježek: *Bugattistep*
- Latinskoamerické písně - *Cancao, El Cachimbo, Faz, hoje um ano*

Koncerty:

16. 9. 2008 Ustí nad Orlicí, ZUŠ Jaroslava Kociana, BGO
28. 9. 2008 Bad Nauheim (Německo), Jugendstiltheater, BGO (Mezinárodní soutěžní festival kytarových orchestrů GOFI – koncert vítězů)
9. 12. 2008 Pardubice, Zámek, Spojené orchestry
18. 12. 2008 Hradec Králové, Adalbertinum, Spojené orchestry
16. 4. 2009 Jaroměř, Městské muzeum Jaroměř, BGO
22. 4. 2009 Hradec Králové, Filharmonie, Spojené orchestry
28. 4. 2009 Praha, České muzeum hudby, Spojené orchestry
5. 5. 2009 Pardubice, Zámek, Spojené orchestry

Soutěže:

26. – 28. 9. 2008 Bad Nauheim, Mezinárodní soutěžní festival kytarových orchestrů GOFI

Soustředění:

12. – 14. 12. 2008 Běleč nad Orlicí, BGO
3. – 5. 4. 2009 Běleč nad Orlicí, BGO a Hradecký kytarový orchestr

2009/2010

Repertoár:

- I. Albéniz: *Sevilla*
- A. Vivaldí: *Concerto Grosso a moll Op. 3 No. 8 RV 522 – 1. věta*

Nahrávání CD:

31. 1. 2010 Pardubice, Konzervatoř Pardubice

Koncerty:

13. 9. 2009 Králíky, Kulturní dům Střelnice
11. 11. 2009 Praha, Národní technické muzeum, BGO (festival "Kytara napříč žánry")
11. 12. 2009 Praha, České muzeum hudby, Spojené orchestry
11. 2. 2010 Police nad Metují, Kollárovo divadlo, BGO
21. 4. 2010 Hradec Králové, Filharmonie, Hradec Králové, Spojené orchestry

29. 4. 2010 Pardubice, Zámek, Spojené orchestry

Soustředění:

4. – 6. 12. 2009 Běleč nad Orlicí, BGO

10. – 11. 4. 2009 Běleč nad Orlicí, BGO + Hradecký kytarový orchestr

Příloha č. 12

Přehled hráčů BGO v letech 2003 - 2010

1. Audrlický Jan (klasická kytara)
2. Bedroš Roman (klasická, basová kytara)
3. Bekrová Anna (klasická kytara)
4. Beneš Petr (klasická kytara)
5. Bláhová Jitka (klasická kytara)
6. Buchar Štěpán (klasická kytara)
7. Burešová Katka (klasická kytara)
8. Čapková Kateřina (klasická kytara)
9. Eliáš Vojtěch (klasická kytara)
10. Feige Miroslav (klasická kytara)
11. Fiedler David (klasická kytara)
12. Grusová Petra (klasická kytara)
13. Holubová Zuzana (sopránová, klasická kytara)
14. Honc Štěpán (klasická kytara)
15. Hrdová Julie (klasická kytara)
16. Hynek Zdeněk (sopránová, klasická kytara)
17. Janečková Lucie (klasická, basová kytara)
18. Jedlička Michal (sopránová, klasická kytara)
19. Knápková Markétka (klasická kytara)
20. Kotek Kamil (klasická kytara)
21. Kouřilek Tomáš (klasická kytara)
22. Kunátová Lucie (sopránová kytara)
23. Kvasnička Tomáš (klasická, basová, 12-strunná)
24. Lulayová Zuzana (sopránová, klasická kytara)
25. Macek Tomáš (klasická kytara)
26. Mádrová Dana (klasická kytara)

27. Matějka Václav (klasická kytara)
28. Matějková Iva (klasická, basová kytara)
29. Medková Hana Sopránová, klasická kytara)
30. Mokrejšová Dana (klasická kytara)
31. Nesvadbová Lucie (klasická kytara)
32. Nováčková Jana (klasická kytara)
33. Poláčková Petra (klasická kytara)
34. Reiterová Lucie (klasická kytara)
35. Rohová Anna (klasická kytara)
36. Ryndová Hana (klasická kytara)
37. Slaviček Jiří (klasická kytara)
38. Široká Klára (klasická kytara)
39. Vacík Patrick (klasická kytara)
40. Vavřínková Jana (klasická kytara)
41. Vitáček Pavel (klasická kytara)
42. Vitáčková Veronika (klasická, romantická kytara)
43. Vyroubalová Kateřina (sopránová, klasická kytara)
44. Zelinková Jitka (klasická kytara)
45. Zítka Miroslav (klasická kytara)

Příloha č. 13

Repertoár BGO

Renesance

P. Attaignant, T. Susato, G. Zanetti – *Renesanční tance*

M. Praetorius – *Bransle de la Royne*

Baroko

A. Vivaldi – *Koncert C dur pro mandolinu a smyčcový orchestr RV 425*

A. Vivaldi – *Koncert e moll "Il Favorito" pro housle, smyčcový orchestr a basso continuo op. 11 č. 2 RV 277 – 1. věta*

A. Vivaldi – *Concerto Grosso h moll op. 3 č. 8 (původně a moll) – 1. věta*

A. Vivaldi – *Koncert G dur pro dvě mandoliny, dvoje housle a smyčcový orchestr RV 532*

J. S. Bach – *Koncert E dur pro housle a orchestr BWV 1042* – 1. věta
J. S. Bach – *Braniborský koncert č. 3 G dur BWV 1048* – 1. věta
J. S. Bach – *Koncert d moll pro cembalo a orchestr BWV 1052* – 1. věta
G. Ph. Telemann – *Koncert D dur pro čtyřvery housle TWV 40:202*
G. Frescobaldi – *Aria con Variationi*

Klasicismus

W. A. Mozart – *Symfonie g moll op. 40 K.550* – 1. věta
W. A. Mozart – *Serenáda č. 13 G dur K.525* – 1. věta
M. Giuliani – *Koncert A dur op. 30* – 3. věta

Romantismus

A. Dvořák – *Slovanský tanec č.2 op. 46*
G. Bizet – *Ouvertura de Carmen*
I. Albéniz – *Sevilla op. 47*

20. století

J. W. Duarte – *Concerto Democratico*
A. Chačaturjan – *Šavlový tanec*
N. Koškin – *Changing the Guard*
A. Piazzolla – *Double Concerto pro bandoneon, kytaru a smyčce – Tango*
Š. Rak – *Rumba* L. Brouwer – *Acerca del cielo, el aire y la sonrisa*
A. Jungbluth – *Strollin', Easy Going, Happiness is ...*

21. století

Š. Rak – *Štramberská overtura*

Lidová hudba

Irské písně – *Gonemara*
Latinskoamerické písně a tance – *Joropeando, Me Caballo Blanco, Campechano, Cancao, El Cachimbo, Faz hoje um ano*
České koledy

Příloha č. 14

Obr. 11 : Fotografie zakladatele a dirigenta BGO Rostislava Coufala

Příloha č. 15

Obr. 12: Klasická kytara – výrobce Petr Matoušek

Příloha č. 16

Obr. 13: Sopránová kytara – výrobce Strunal

Příloha č. 17

Obr. 14: Sopránová kytara – cedrová – výrobce Jaroslav John

Příloha č. 18

Obr. 15: Sopránová kytara – smrková – výrobce Jaroslav John

Příloha č. 19

Obr. 16: Basová kytara – smrková – výrobce Jaroslav John

Příloha č. 20

Obr. 17: Basová kytara – cedr – výrobce Petr Matoušek

Příloha č. 21

Obr. 18: 12-ti strunná kytara – výrobce Ibanez

Příloha č. 22

Obr. 19: 12-ti strunná kytara – smrková – výrobce Jaroslav John

Příloha č. 23

Obr. 20: Romantická kytara – smrková – výrobce Jaroslav John

Příloha č. 24

Obr. 21: Detail bočních otvorů

Příloha č. 25

Seznam zvukových ukázek na CD

1. A. Vivaldi – *Koncert e moll "Il Favorito" pro housle, smyčcový orchestr a basso continuo op. 11 č. 2 RV 277* – 1. věta
2. J. W. Duarte – *Concerto Democratico*
3. A. Piazzolla – *Double Concerto pro bandoneon, kytaru a smyčce – Tango*
4. J. S. Bach – *Koncert d moll pro cembalo a orchestr BWV 1052* – 1. věta
5. Š. Rak – *Rumba*
6. Latinskoamerické písně a tance – *Joropeando, Me Caballo Blanco, Campechano*